

[← უკან](#)

[«წინა შემდეგ»](#)

საკასაციო საჩივარი

საქმის ნომერი	ბს-932(2კ-20)	კატეგორია	საგადასახადო ურთიერთობებიდან წარმოშობილი დავები
თარიღი	07/10/2021	სახეობა	საერთო სახელმწიფო და ადგილობრივ გადასახადებთან დაკავშირებით
შედეგი	გაუქმდა და მიღებულია ახალი გადაწყვეტილება	დავის საგანი	ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილადცნობა, ზიანის ანაზღაურება

გადაწყვეტილება/განჩინება

საქმე #ბს-932(2კ-20)

7 ოქტომბერი, 2021 წელი
ქ. თბილისი

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ
შემდეგი შემადგენლობით:

მაია ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: გოჩა აბუსერიძე, ბიძინა სტურუა

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორები (მოპასუხეები) – 1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; 2. სსიპ შემოსავლების სამსახური

მოწინააღმდეგე მხარე (მოსარჩელე) – შპს „...ო“

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 12 თებერვლის გადაწყვეტილება

დავის საგანი – ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, თანხის დაკისრება

ა დ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

2017 წლის 25 ივლისს შპს „...ომ“ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხეების - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის მიმართ.

მოსარჩელემ აქციზის გადასახადში 457 600 ლარისა და დღგ-ში 82 368 ლარის (539968 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილში სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების ნაწილობრივ ბათილად ცნობა, აქციზის გადასახადში 487 500 ლარისა და დღგ-ში 87 750 ლარის (575 250 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილში სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების ნაწილობრივ ბათილად ცნობა, სსიპ შემოსავლების სამსახურის ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანების, სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 1 თებერვლის #2315 ბრძანების, #14131/2/17 საჩივარზე საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, ასევე, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და სსიპ შემოსავლების სამსახურის მიმართ.

სასამართლო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილებით შპს „...ოს“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლომ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან ამონაწერის თანახმად, სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ შპს „...ო“ დარეგისტრირდა 2010 წლის 18 მარტს. მის იურიდიულ მისამართად განისაზღვრა საქართველო, ქ. თბილისი, ...ის რაიონი, ...ის ქ. #12. ღირებულებად განისაზღვრა სომხეთის მოქალაქე - ე. ში-ი, ხოლო სომხეთის მოქალაქეები - მ. ვ- და კ. ვ- რეგისტრირებულნი არიან 50-50% წილის მფლობელებად.

2016 წლის 3 ოქტომბრის #... წინასწარი ინვოისის თანახმად, #... შეკვეთის საფუძველზე, შპს „...ომ“ შპს „ს...საგან“ შეიძინა 4 536 000 ცალი აქციზური მარკა სიგარეტისათვის - ფილტრიანი, იმპორტირებული (მშრალი). ინვოისის ღირებულებამ შეადგინა 26 762.4 ევრო, გადახდის ვალუტად განისაზღვრა ლარი, გადახდის დღეს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2016 წლის 4 ოქტომბრის #1469 საგადახდო დავალებით შპს „...ომ“ გადაიხადა 70 007.76 ლარი ხსენებული აქციზური მარკების საფასურის სახით. მითითებულ აქციზურ მარკებზე 2016 წლის 6 ოქტომბრის გამოიწერა #ელ-... სასაქონლო ზედნადები, ხოლო შპს „...ომ“ აღნიშნული მარკები მიიღო 2016 წლის 6 ოქტომბრის #... მიღება-ჩაბარების აქტით.

სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ 2016 წლის 4 ოქტომბრის #... წინასწარი ინვოისის თანახმად, #... შეკვეთის საფუძველზე შპს „...ომ“ შპს „ს...საგან“ შეიძინა 324 000 ცალი აქციზური მარკა სიგარეტისათვის - უფილტრო, იმპორტირებული (მშრალი), ინვოისის ღირებულებამ შეადგინა - 1911.6 ევრო, გადახდის ვალუტად განისაზღვრა ლარი, გადახდის დღეს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2016 წლის 4 ოქტომბრის #... საგადახდო დავალებით შპს „...ომ“ გადაიხადა 5000.55 ლარი. მოცემულ აქციზურ მარკებზე 2016 წლის 6 ოქტომბრის გამოიწერა #ელ-... სასაქონლო ზედნადები, ხოლო შპს „...ომ“ აღნიშნული მარკები მიიღო 2016 წლის 6 ოქტომბრის #... მიღება-ჩაბარების აქტით.

2016 წლის 4 ოქტომბრის #... წინასწარი ინვოისის თანახმად, #... შეკვეთის საფუძველზე, შპს „...ომ“ შპს „ს...საგან“ შეიძინა 324 000 ცალი აქციზური მარკა სიგარეტისათვის - უფილტრო, იმპორტირებული (მშრალი), ინვოისის ღირებულებამ შეადგინა 1911.6 ევრო, გადახდის ვალუტად განისაზღვრა ლარი, გადახდის დღეს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2016 წლის 4 ოქტომბრის #... საგადახდო დავალებით შპს „...ომ“ გადაიხადა 5000.55 ლარი. მოცემულ აქციზურ მარკებზე 2016 წლის 6 ოქტომბრის გამოიწერა #ელ-... სასაქონლო ზედნადები, ხოლო შპს „...ომ“ აღნიშნული მარკები მიიღო 2016 წლის 6 ოქტომბრის #... მიღება-ჩაბარების აქტით.

2016 წლის 4 ოქტომბრის #... წინასწარი ინვოისის თანახმად, #... შეკვეთის საფუძველზე, შპს „...ომ“ შპს „ს...საგან“ შეიძინა 324 000 ცალი აქციზური მარკა სიგარეტისათვის - უფილტრო, იმპორტირებული (მშრალი), ინვოისის ღირებულებამ შეადგინა 1911.6 ევრო, გადახდის ვალუტად განისაზღვრა ლარი, გადახდის დღეს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2016 წლის 4 ოქტომბრის #... საგადახდო დავალებით შპს „...ომ“ გადაიხადა 5000.55 ლარი. მოცემულ აქციზურ მარკებზე 2016 წლის 6 ოქტომბრის გამოიწერა #ელ-... სასაქონლო ზედნადები, ხოლო შპს „...ომ“ აღნიშნული მარკები მიიღო 2016 წლის 6 ოქტომბრის #... მიღება-ჩაბარების აქტით.

სასამართლომ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ ფილტრიანი და უფილტრო სიგარეტებისათვის შემენილი აქციზური მარკების პროდუქციის მწარმოებელ ქარხანაში გადაგზავნის მიზნით, 2016 წლის 19 ოქტომბრის #... ინვოისის თანახმად, შპს „...ომ“ შპს „ჯ...ისაგან“ მიიღო საბროკერო მომსახურება დეკლარირება (აეროპორტი) და სახმელეთო გადაზიდვის მომსახურება, რომელთა ღირებულებამ, სხვა დასაბეგრ შემოსავალთან ერთად, შეადგინა 1 145.73 ლარი, რომელიც გადახდილ იქნა 2016 წლის 24 ოქტომბრის.

2016 წლის 31 ოქტომბრის #... წინასწარი ინვოისის თანახმად, #... შეკვეთის საფუძველზე შპს „...ომ“ შპს „ს...საგან“ შეიძინა 108 000 ცალი აქციზური მარკა სიგარეტისათვის - უფილტრო, იმპორტირებული (მშრალი), ინვოისის ღირებულებამ შეადგინა 637.2 ევრო. გადახდის ვალუტად განისაზღვრა ლარი, გადახდის დღეს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2016 წლის 31 ოქტომბრის #... საგადახდო დავალებით შპს „...ომ“ გადაიხადა 1674.43 ლარი. შპს „...ომ“ აღნიშნული აქციზური მარკები მიიღო 2016 წლის 8 ნოემბრის #... მიღება-ჩაბარების აქტით.

სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ უფილტრო სიგარეტებისათვის შემენილი აქციზური მარკების პროდუქციის მწარმოებელ ქარხანაში გადაგზავნის მიზნით 2016 წლის 9 ნოემბრის #... ინვოისის თანახმად, შპს „...ომ“ შპს „ჯ...ისაგან“ მიიღო საბროკერო მომსახურება დეკლარირება (აეროპორტი) და სახმელეთო გადაზიდვის მომსახურება, რომელთა ღირებულებამ, სხვა დასაბეგრ შემოსავალთან ერთად, შეადგინა 1 145.73 ლარი, რომელიც გადახდილ იქნა 2016 წლის 10 ნოემბრის.

2016 წლის 23 დეკემბრის #... ინვოისის თანახმად, შპს „...ომ“ ...ი ერთობლივი საწარმო შპს „გ...ოსაგან“ შეიძინა სიგარეტი: „...“, 1300 ყუთი - 650 000 კოლოფი - 13 000 000 სიგარეტი, 130 000 აშშ დოლარის ღირებულების; „...“, 216 ყუთი - 108 000 კოლოფი - 2 160 000 სიგარეტი, 11 880 აშშ დოლარის ღირებულების. სულ - 1 516 ყუთი, კოლოფი ჯამში - 758000, სიგარეტი ჯამში - 15 160 000, 141 880 აშშ დოლარის ღირებულების, ბრუტო საერთო წონა - 16 190 კგ, ნეტო საერთო წონა - 15 430 კგ.

2016 წლის 24 დეკემბრის #... ინვოისის თანახმად, შპს „...ომ“ ...ი ერთობლივი საწარმო შპს „გ...ოსაგან“ შეიძინა სიგარეტი: „...“, 1300 ყუთი - 650 000 კოლოფი - 13 000 000 სიგარეტი, 130 000 აშშ დოლარის ღირებულების; „...“, 216 ყუთი - 108 000 კოლოფი - 2 160 000 სიგარეტი, 11 880 აშშ დოლარის ღირებულების. სულ - 1 516 ყუთი, კოლოფი ჯამში - 758000, სიგარეტი ჯამში - 15 160 000, 141 880 აშშ დოლარის ღირებულების, ბრუტო საერთო წონა - 16 190 კგ, ნეტო საერთო წონა - 15 430 კგ.

2016 წლის 24 დეკემბრის CMR-ის ფორმის თანახმად, მას „გ...ომ“ მას „...ოს“ გაუგზავნა 10 190 კგ სიგარეტი, სომხეთის რესპუბლიკის ქალაქ ერევნიდან საქართველოში, მისამართზე: ..., ...ის ქ. #14.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ 2016 წლის 23 დეკემბრის #... ინვოისის თანახმად, შპს „...ომ“ ...ი ერთობლივი საწარმოსაგან - შპს „გ...ოსაგან“ შეიძინა „...“ 1500 ყუთი, სულ - 750 000 კოლოფი, 15 000 000 სიგარეტი, ღირებულებით სულ - 150 000 აშშ დოლარი, ბრუტო წონა - 15 960 კგ, ნეტო წონა - 15 210 კგ. 2016 წლის 26 დეკემბრის გადაზიდვის CMR ფორმის თანახმად, ...მა ერთობლივმა საწარმომ - შპს „გ...ომ“ შპს „...ოს“ გაუგზავნა 15 960 კგ სიგარეტი, სომხეთის რესპუბლიკის ქალაქ ერევნიდან საქართველოში, მისამართზე: ..., ...ის ქ. #14.

სასამართლომ ასევე დადგინდა მიიჩნია, რომ 2016 წლის 26 დეკემბერს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა #... განცხადებით (წინასწარი დეკლარირება - იმპორტი) მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურს და წარდგინდა დოკუმენტების საფუძველზე, დეკლარაციის ელექტრონულად შევსება მოითხოვა. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2016 წლის 27 დეკემბრის წერილით შპს „...ოს“ ეცნობა, რომ მოწოდებული დოკუმენტების საფუძველზე, პროგრამული ხარვეზის გამო, ვერ ხერხდებოდა წინასწარი დეკლარირება. გადასახადის გადამხდელს განემარტა, რომ სრულყოფილი ინფორმაციის არსებობის შემთხვევაში, მას შეეძლო განმეორებით მოეთხოვა დეკლარაციის ელექტრონულად შევსება.

2016 წლის 26 დეკემბერს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა #... განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურს და წარდგინდა დოკუმენტების საფუძველზე დეკლარაციის ელექტრონულად შევსება მოითხოვა. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2016 წლის 27 დეკემბრის წერილით შპს „...ოს“ ეცნობა, რომ მოწოდებული დოკუმენტების საფუძველზე, პროგრამული ხარვეზის გამო, ვერ ხერხდებოდა წინასწარი დეკლარირება. გადასახადის გადამხდელს განემარტა, რომ სრულყოფილი ინფორმაციის არსებობის შემთხვევაში, მას შეეძლო განმეორებით მოეთხოვა დეკლარაციის ელექტრონულად შევსება.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ 2016 წლის 28 დეკემბერს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტს. განცხადების თანახმად, შპს „...ოს“ სახელზე გვზ „თბილისის“ საბაჟო კონტროლის ზონაში შემოსულია საქონელი - სიგარეტი აღრიცხვის მოწმობებით: ... 27/12/2016 და ... 27/12/2016. განმცხადებელმა აღნიშნული საქონლის იმავე ავტომობილებში, ლუქის მთლიანობის დაურღვევლად, დროებით შენახვის უფლება მოითხოვა.

2016 წლის 28 დეკემბრის #... საწყობის სასაქონლო ოპერაციის სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციის თანახმად, შპს „...ომ“ საწყობის სასაქონლო ოპერაციაში მოაქცია „...“ 1300 ყუთი და ... 216 ყუთი, ნეტო - 15 430 კგ, ბრუტო - 16 190 კგ, ექსპორტიორი ერთობლივი საწარმო - შპს „გ...ომ“, იმპორტიორი - შპს „...ომ“. წინმსწრები დოკუმენტი: ... 27/12/2016. ამავე თარიღის #... საწყობის სასაქონლო ოპერაციის სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციის თანახმად, შპს „...ომ“ საწყობის სასაქონლო ოპერაციაში მოაქცია სიგარეტი „...“ 1500 ყუთი. წინმსწრები დოკუმენტი: ... 27/12/2016.

სასამართლომ ასევე დადგინდა მიიჩნია, რომ 2017 წლის 4 იანვრის #... იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის საბაჟო დეკლარაციის თანახმად, შპს „...ომ“ იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში მოაქცია სიგარეტი „...“ 1300 ყუთი და უფილტრო სიგარეტი „...“ 216 ყუთი, გამომგზავნი ქვეყანა - სომხეთი, დანიშნულების ქვეყანა - საქართველო. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების თანახმად, #... დეკლარაციის საფუძველზე, შპს „...ოს“ დაერიცხა აქციზის გადასახადი - 1 336 600 ლარი, დღგ - 309 993 ლარი, მომსახურების საფასური - 400 ლარი. თანხის გადახდის ბოლო ვადად განისაზღვრა 2017 წლის 9 იანვარი.

2017 წლის 4 იანვრის #... იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის საბაჟო დეკლარაციით შპს „...ომ“ იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში მოაქცია სიგარეტი „...“ 1500 ყუთი, გამომგზავნი ქვეყანა - სომხეთი და დანიშნულების ქვეყანა - საქართველო. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების თანახმად, შპს „...ოს“, #... დეკლარაციით დაერიცხა აქციზის გადასახადი - 1 455 000 ლარი, დღგ - 335 156 ლარი, მომსახურების საფასური - 400 ლარი, რომლის გადახდის ბოლო ვადად განსაზღვრა 2017 წლის 9 იანვარი.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ 2016 წლის 29 დეკემბერს შპს „...ოს“ დირექტორმა #... განცხადებით მიმართა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის პირველ მოადგილეს. განცხადებით მოთხოვნილი იყო რეაგირება იმ ფაქტზე, რომ 2016 წლის 26 დეკემბერს, მიუხედავად ყველა დოკუმენტის წესრიგში ყოფნისა, საბაჟო ორგანოს მიერ არ განხორციელდა შპს „...ოს“ საქონლის განბაჟება იმ მოტივით, რომ პროგრამული ხარვეზის გამო ვერ ხერხდებოდა წინასწარი დეკლარირება. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საქონელი გადატანილ იქნა გვზ-ში დეკლარირების მიზნით, სადაც ასევე გაურკვეველი მიზეზების გამო, დროულად არ განხორციელდა აღნიშნული საქონლის დეკლარირება. განცხადების თანახმად, ვინაიდან მთავრობის მხრიდან დაანონსებული იყო ცვლილებები აქციზურ საქონელზე აქციზის გადასახადის გაზრდის შესახებ, კომპანიის დირექტორმა ითხოვა, მომხდარიყო მისიერი რეაგირება მოცემულ ფაქტზე და შპს „...ოს“ მისცემოდა კანონის შესაბამისად საქონლის დეკლარირებისა და განბაჟების შესაძლებლობა.

სასამართლომ ასევე დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ შპს „...ომ“ 2016 წლის 26 დეკემბერს ორჯერ მიმართა საბაჟო დეპარტამენტს წინასწარი დეკლარირების მიზნით (იმპორტი), რაზეც 2016 წლის 27 დეკემბერს გაეცა უარყოფითი პასუხი. 2016 წლის 28 დეკემბერს 4-ჯერ (09:07:45 სთ-ზე, 09:09:39 სთ-ზე, 09:11:47 სთ-ზე, 09:12:22 სთ-ზე) მიმართა განცხადებით საბაჟო დეპარტამენტს ავტომანქანების გაფორმების მიზნით რიგის დაკავებაზე 2016 წლის 28 დეკემბერს, 2017 წლის 3 იანვარსა და 4 იანვარს, რაზედაც გაეცა უარყოფითი პასუხი. ამასთან, 28

დეკემბერს წარდგეხილ რიგის დაკავების ორ მოთხოვნას უარყოფითი პასუხი გაეცა იმავე დღეს, მესამეს - 3 იანვარს, ხოლო მეოთხეს - 4 იანვარს.

2017 წლის 4 იანვარს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტს და მოითხოვა წარდგენილი დოკუმენტების საფუძველზე საქონლის დეკლარირების განხორციელება და მასზე 2017 წლის პირველ იანვრამდე არსებული გადასახადის განაკვეთის გავრცელება, რადგან 2016 წლის 27 დეკემბერს კომპანიის მოთხოვნის მიუხედავად, პროგრამული პრობლემის არსებობის მოტივით არ განაზღვრეს ხსენებული საქონელი.

სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 4 იანვარს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტს. განცხადების თანახმად, გადასახადის გადამხდელი არ დაეთანხმა #... და #... ინვოისებით განსაზღვრულ საქონელზე 2017 წლის პირველი იანვრიდან მოქმედი განაკვეთების გავრცელებას მაშინ, როდესაც საქონელი საქართველოს საბაჟო საზღვარზე შემოვიდა 2016 წლის 27 დეკემბერს, ხოლო საგადასახადო ორგანოს მიერ განაზღვრულ გადასახადის გადამხდელს ეთქვა უარი.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანებით შპს „...ოს“ საბანკო ანგარიშებზე გადასახადის, საურავისა და ჯარიმის თანხების ჩამოწერისა და შესაბამის ბიუჯეტში ჩარიცხვის მიზნით, წარდგენილ იქნა საინკასო დავალებები.

2017 წლის 6 იანვარს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა #17-03 საჩივრით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურს და აქციზის გადასახადში 457 600 ლარისა და დღგ-ში 82 368 ლარის (539 968 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილში სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების ნაწილობრივ ბათილად ცნობა და აქციზის გადასახადში 487 500 ლარისა და დღგ-ში 87 750 ლარის (575 250 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილში სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების ნაწილობრივ ბათილად ცნობა მოითხოვა. საჩივრის თანახმად, შპს „...ოს“ საქონელი საქართველოში შემოვიდა 2016 წლის 27 დეკემბერს, თუმცა საგადასახადო ორგანოს მხრიდან ხელოვნურად-შეგნებულად შეიქმნა ბარიერები, კერძოდ, ისინი პრინციპულად არ აბაჟებდნენ აქციზურ მარკირებას დაქვემდებარებულ საქონელს, რის გამოც ადგილი ჰქონდა იმპორტის ღონისძიების განხორციელების დროის გაჭიანურებას.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 13 იანვარს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა #17-07 საჩივრით კლავ მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურს და მოითხოვა, რომ საზოგადოებას დაბრუნებოდა უკანონოდ ჩამოჭრილი 1115217.99 ლარი, საურავის სახით ჩამოჭრილი - 484.7 ლარი და დავის დასრულებამდე შეჩერებულიყო შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანების მოქმედება. საჩივრის თანახმად, მიუხედავად კომპანიის წარმომადგენლების არაერთჯერადი მიმართვისა, 2016 წელს საჯარო მოხელეების უკანონო ქმედებების შედეგად საზოგადოებას შეგნებულად არ მიეცა ტვირთის განაზღვრის შესაძლებლობა და 2016 წლის 27 დეკემბერს განსაზღვრული საქონელი, კომპანიისაგან დამოუკიდებელი მიზეზებით, განაზღვრეს 2017 წლის 4 იანვარს, რითაც საწარმოს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაღწია. საჩივარში აღნიშნულია, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 254-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, მიუხედავად იმისა, რომ გასაჩივრებული იყო აღნიშნული ზედმეტად დარიცხული გადასახადები, 2017 წლის 9 იანვარს საგადასახადო ორგანოს მხრიდან გადამხდელის ბარათზე არსებული ზედმეტობიდან უკანონოდ ჩამოიჭრა 145 815.18 ლარი, ასევე, შემოსავლების სამსახურის, 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანების საფუძველზე, იმავე დღეს საზოგადოების ანგარიშიდან ჩამოიჭრა 969 402.81 ლარი, ხოლო საურავის სახით - 484.7 ლარი. ჯამში ჩამოიჭრა უკანონოდ დარიცხული 1 115 217.99 ლარი და საურავის სახით 484.7 ლარი.

სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 1 თებერვლის #2315 ბრძანებით შპს „...ოს“ 2017 წლის 4 იანვრის საჩივარი #... და #... შეტყობინებების ნაწილში დარჩა განუხილველი, ხოლო 2017 წლის 13 იანვრის საჩივარი საბანკო ანგარიშებიდან გადასახადის, საურავისა და ჯარიმის თანხების ჩამოწერის შესახებ 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანების ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

ბრძანების თანახმად, შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭომ გაიზიარა საბაჟო დეპარტამენტის წერილით წარმოდგენილი ინფორმაცია, რომ 2016 წლის 28 დეკემბერს შპს „...ომ“ საბაჟო დეპარტამენტს მიმართა #... განცხადებით და #... (27/12/2016) და #... (27/12/2016) აღრიცხვის მოწმობებით კონტროლზე აყვანილი და გაფორმების ეკონომიკურ ზონა „თბილისში“ გამოცხადებული საქონლის დროებითი შენახვა მოითხოვა. შესაბამისად, აღნიშნულ საქონელზე იმავე დღეს დარეგისტრირდა დროებითი შენახვის #... და #... განაცხადები. 2017 წლის 4 იანვარს, ზემოაღნიშნული საქონლის იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში მოქცევის მიზნით, შპს „...ომ“ გაფორმების ეკონომიკურ ზონა „თბილისში“ წარადგინა შესაბამისი დოკუმენტები, რის საფუძველზეც დარეგისტრირდა #... და #... სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციები. მონაცემთა ავტომატიზებულ სისტემა „ASYCUDA-ში“ ინტეგრირებული რისკის მართვის სისტემის მეშვეობით, აღნიშნული დეკლარაციებისათვის განისაზღვრა „მწვანე დერეფანი“. ამდენად, იმავე დღეს მოხდა საქონლის გაშვება დეკლარაციებისა და დოკუმენტების კამერალური შემოწმებისა და საქონლის დათვალიერების გარეშე. სსიპ შემოსავლების სამსახურის ერთიანი კომპიუტერული ბაზის მონაცემებით დგინდება, რომ 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... შეტყობინებებით გადასახდელად განსაზღვრული თანხების საფუძველს წარმოადგენდა საბაჟო დეკლარაციები. დავების განხილვის საბჭომ მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ საჩივარი 2017 წლის 4

იანვრის #... და #... შეტყობინებების ნაწილში საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 301-ე მუხლის „ლ“ პუნქტისა და 304-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ პუნქტის საფუძველზე, უნდა დარჩენილიყო განუხილველი.

ბრძანების მიხედვით, საბჭო დაეყრდნო ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 25 იანვრის წერილით წარდგენილ ინფორმაციას, რომლის თანახმად, კომპიუტერულ ბაზაში არსებული ნაერთი ინფორმაციის მონაცემების მიხედვით, შპს „...ოს“ 2017 წლის 22 იანვრის მდგომარეობით ერიცხებოდა საგადასახადო დავალიანება 660 404.39 ლარის ოდენობით. აღნიშნული დავალიანება ირიცხებოდა დროებით ბარათზე და იგი არ იყო აღიარებული. კომპიუტერულ ბაზაში არსებული ნაერთი ინფორმაციის მიხედვით, 2017 წლის 9 იანვრის მდგომარეობით გადამხდელს ერიცხებოდა საგადასახადო დავალიანება 1 651 870.22 ლარის ოდენობით, საიდანაც 969 402.81 ლარი წარმოადგენდა აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებას (აქციზის გადასახადი საბაჟოზე). აღნიშნულიდან გამომდინარე, საგადასახადო კოდექსის 243-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, 2017 წლის 10 იანვარს გამოცემული იყო #011-2017-003673 შპს „...ოს“ საბანკო ანგარიშებზე საინკასო დავალებების წარდგენის შესახებ. საქმესთან დაკავშირებით არსებული გარემოებებისა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის ერთიანი საინფორმაციო ბაზის მონაცემების გათვალისწინებით, დავების განხილვის საბჭომ მიიჩნია, რომ ვინაიდან გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული დავალიანების ნაწილი აღიარებული იყო, შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელის საბანკო ანგარიშებზე საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 243-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული საინკასო დავალების წარდგენა მართლზომიერი იყო და არ არსებობდა საბანკო ანგარიშებიდან გადასახადის, საურავისა და ჯარიმის თანხების ჩამოწერის შესახებ ბრძანების ნაწილში საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სასამართლომ, ასევე, დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა 2017 წლის 30 იანვრის #17-15 განცხადებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 27 იანვრის სხდომის ოქმის სრული ვერსია (სათანადო წესით დამოწმებული ქაღალდისა და ელექტრონული ფორმით) მოითხოვა.

სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 3 თებერვლის #21-04/14632 წერილით გადასახადის გადამხდელს ეცნობა, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 27 იანვრის სხდომაზე შპს „...ოს“ საჩივრების გარდა, განხილულ იქნა სხვა გადამხდელის საჩივრებიც, რომლებზეც საგადასახადო ორგანოში არსებული ინფორმაცია, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 39-ე მუხლის მიხედვით, წარმოადგენს საგადასახადო საიდუმლოებას. ამდენად, სსიპ შემოსავლების სამსახური მოკლებული იყო შესაძლებლობას, გადასახადის გადამხდელისათვის მიეწოდებინა შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 27 იანვრის ოქმის სრული ვერსია. გადასახადის გადამხდელს გაეგზავნა 2017 წლის 27 იანვრის #8 დავების განხილვის საბჭოს სხდომის ოქმის ამონაწერი. აუდიო ჩანაწერის მიწოდებასთან დაკავშირებით განმცხადებელს განემარტა, რომ შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2011 წლის 3 მაისის #2168 ბრძანებით დამტკიცებული შემოსავლების სამსახურის მედიაციის საბჭოს რეგლამენტი სხდომების აუდიო ჩაწერას არ ითვალისწინებდა. შესაბამისად სსიპ შემოსავლების სამსახური მოკლებული იყო შესაძლებლობას, განმცხადებლისათვის მიეწოდებინა მოთხოვნილი აუდიო ჩანაწერი. სსიპ შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 27 იანვრის #8 სხდომის ოქმიდან ამონაწერში დაფიქსირებულია საბჭოს წევრების ვინაობა, რომლებიც ესწრებოდნენ საქმის განხილვას, ვინ გამოთქვა აზრი და რა გადაწყვეტილება იქნა მიღებული დავების განხილვის საბჭოს მიერ.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა 2017 წლის 7 თებერვალს განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურს და მოითხოვა სსიპ შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 27 იანვრის #8 სხდომის ის ნაწილი, სადაც ასახული იყო განმცხადებლის საჩივრის განხილვა (ქაღალდისა და ელექტრონული ვერსია), რომელიც შეიცავდა საბჭოს წევრების პოზიციებს.

სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 17 თებერვლის #21-04/23211 წერილით განმცხადებელს განემარტა, რომ მოთხოვნილი ინფორმაცია წერილობითი სახით გადაეცა სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 3 თებერვლის #21-04/14632 წერილით. მას ასევე დამატებით განემარტა, რომ დავის განმხილველი ორგანოების რეგლამენტის მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საბჭოს სხდომა დახურულია, რაც გულისხმობს თათბირის საიდუმლოებას.

სასამართლომ ასევე დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 20 თებერვალს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა #17-25 საჩივრით მიმართა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებულ დავების განხილვის საბჭოს და უკანონო და დაუსაბუთებელი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 1 თებერვლის #2315 ბრძანების ბათილად ცნობა, საგადასახადო ორგანოს თანამშრომელთა უკანონო გადაწყვეტილებების, ქმედებების შედეგად უხეში გაუფრთხილებლობით საზოგადოებისათვის მიყენებული ზიანის ნაწილში შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... შეტყობინებების ნაწილობრივ ბათილად ცნობა, ასევე, დავის დასრულებამდე ამავე სამსახურის, 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანების მოქმედების შეჩერება და საზოგადოებისათვის უკანონოდ ჩამოჭრილი თანხების დაბრუნება მოითხოვა.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 24 თებერვლის #03/26694 წერილით გადასახადის გადამხდელს ეცნობა, რომ საბჭოში რეგისტრირებული საჩივრების სიმრავლიდან გამომდინარე, საჩივრების განხილვა ხორციელდებოდა ეტაპობრივად. აღნიშნულიდან გამომდინარე, წინამდებარე საჩივრის თაობაზე

გადაწყვეტილება მიიღებოდა შესაძლებლად მოკლე ვადაში.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 20 მარტს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა #17-46 განცხადებით კვლავ მიმართა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებულ დავების განხილვის საბჭოს დამატებითი მტკიცებულებების წარდგენის მიზნით. კერძოდ, განმცხადებელმა მიუთითა, რომ წარდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად დასტურდებოდა, რომ იმ პირობებში, როდესაც შპს „...ოს“ უარი ეთქვა 2016 წლის 26 დეკემბერს წარდგენილი წინასწარი დეკლარაციის რეგისტრაციაზე, საგადასახადო ორგანოს მხრიდან 2016 წლის 27 დეკემბერს უარის თქმის მიუხედავად (პროგრამული ხარვეზის გამო), ყოველგვარი შეფერხების გარეშე ხდებოდა საქართველოში იმპორტირებული საქონლის განზაჟება. აღნიშნული განზრახვი ქმედებით კი საზოგადოებას მიადგა მნიშვნელოვანი ზიანი.

2017 წლის 26 ივნისს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა მიმართა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებულ დავების განხილვის საბჭოს და მოითხოვა, რომ 2017 წლის 20 თებერვლის საჩივრის განხილვა მომხდარიყო გონივრულად შემჭიდროვებულ ვადებში და გადამხდელს წინასწარ მიეღო ინფორმაცია საჩივრის განხილვის თარიღსა და დროსთან დაკავშირებით.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. გადაწყვეტილების თანახმად, საბჭომ მიუთითა, რომ გადამხდელის მიერ იმპორტირებული საქონლის იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში მოქცევის მიზნით საზოგადოებამ გაფორმების ეკონომიკურ ზონა „თბილისში“ წარადგინა შესაბამისი დოკუმენტები 2017 წლის 4 იანვარს, რის საფუძველზეც დარეგისტრირდა #... და #... სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციები და აღნიშნული დეკლარაციებით გადასახდელ თანხაზე გადამხდელს გაეზავნა შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... შეტყობინებები. ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 6 მარტის წერილის თანახმად, კომპიუტერულ ბაზაში არსებული ნაერთი ინფორმაციის მიხედვით, 2017 წლის 9 იანვრის მდგომარეობით საგადასახადო დავალიანება ირიცხებოდა 1 651 870.22 ლარის ოდენობით, საიდანაც აქციზის (საბაჟო) შედარების აქტის მიხედვით 969 402.81 ლარი ირიცხებოდა, როგორც აღიარებული საგადასახადო დავალიანება. საბჭომ მიუთითა, რომ საგადასახადო კოდექსის მე-8 მუხლი საბაჟო დეკლარაციაში ასახულ საგადასახადო ვალდებულებას განმარტავს, როგორც აღიარებულ საგადასახადო ვალდებულებას, ამასთან, ამავე კოდექსის 301-ე მუხლის „ლ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საჩივარი აღიარებული საგადასახადო დავალიანების ნაწილში არ განიხილება, ხოლო 243-ე მუხლის თანახმად, საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების ფარგლებში პირის საბანკო ანგარიშებიდან საინკასო დავალებით ჩამოწეროს გადასახადის, საურავისა და ჯარიმის თანხები და ჩარიცხოს ისინი შესაბამის ბიუჯეტში. ამდენად, საბჭომ მიიჩნია, რომ შემოსავლების სამსახურის ბრძანება ორივე ნაწილში მართებული იყო და არ არსებობდა საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სასამართლომ, ასევე, დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 18 იანვრის #... სამსახურებრივი ბარათის თანახმად, 2016 წლის 28 დეკემბერს აღნიშნულ საქონელზე გაფორმების ეკონომიკური ზონა „თბილისის“ უფლებამოსილმა თანამშრომელმა დაარეგისტრირა დროებითი შენახვის #... და #... განაცხადები. ზემოაღნიშნული ტვირთის იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში მოქცევის მიზნით, შპს „...ომ“ გაფორმების ეკონომიკურ ზონა „თბილისში“ დოკუმენტები მიმდინარე წლის 4 იანვარს წარადგინა და წარდგენილი დოკუმენტების საფუძველზე, დარეგისტრირდა #... და #... დეკლარაციები. დეკლარაციებს განესაზღვრა „მწვანე დერეფანი“ (საქონლის გაშვება დეკლარაციის და დოკუმენტების კამერალური შემოწმებისა და საქონლის დათვალიერების გარეშე) და იმავე დღეს მოხდა აღნიშნული საქონლის გატანა გაფორმების ეკონომიკური ზონა „თბილისის“ ტერიტორიიდან. იგივე ინფორმაცია იყო მითითებული სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის 2017 წლის 31 იანვარს #... სამსახურებრივ ბარათში.

სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 25 იანვრის #... სამსახურებრივი ბარათის თანახმად, კომპიუტერულ ბაზაში არსებული ნაერთი ინფორმაციის მონაცემების მიხედვით, შპს „...ოს“ 2017 წლის 22 იანვრის მდგომარეობით ერიცხებოდა საგადასახადო დავალიანება 660 404.39 ლარის ოდენობით. აღნიშნული დავალიანება ირიცხებოდა დროებით ბარათზე და იგი არ იყო აღიარებული. კომპიუტერულ ბაზაში არსებული ნაერთი ინფორმაციის მიხედვით, 2017 წლის 9 იანვრის მდგომარეობით გადამხდელს ერიცხებოდა საგადასახადო დავალიანება 1 651 870.22 ლარის ოდენობით, საიდანაც 969 402.81 ლარი წარმომადგენდა აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებას (აქციზის გადასახადი საბაჟოზე). აღნიშნულიდან გამომდინარე, საგადასახადო კოდექსის 243-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, 2017 წლის 10 იანვარს გამოცემული იყო შპს „...ოს“ საბანკო ანგარიშებზე საინკასო დავალებების წარდგენის შესახებ #011-2017-003673 ბრძანება. მითითებული ბრძანება გადამხდელის ვებგვერდზე გაიგზავნა 2017 წლის 10 იანვარს, რომელსაც გადამხდელი 2017 წლის 11 იანვარს გაეცნო. საინკასო დავალება გამოწერილ იქნა 969 402.81 ლარზე, რომელიც სრულად განაღდა ...ის მიერ.

სასამართლომ საქმის მასალებით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა 2017 წლის 13 თებერვალს #17-22 განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურს და მოითხოვა ინფორმაცია იმის თაობაზე, ხდებოდა თუ არა 2016 წლის 27, 28, 29, 30 და 31 დეკემბერს საქართველოში იმპორტირებული საქონლის განზაჟება. დადებითი პასუხის შემთხვევაში, განმცხადებელმა მითითებულ პერიოდში განზაჟებული საქონლის საბაჟო დეკლარაციების რამდენიმე ასლის გადაცემა მოითხოვა. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017

წლის 23 თებერვლის #21-11/25832 წერილით საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე, განმცხადებელს განემარტა, რომ გადამხდელის წერილობითი ნებართვის შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელის შესახებ ინფორმაცია შეიძლება გადასცემოდა სხვა პირს. განმცხადებელს ეცნობა, რომ განბაჟების დინამიკის დათვალეობა შესაძლებელი იყო შემოსავლების სამსახურის ელექტრონულ გვერდზე ჩანართში - „სტატისტიკური მონაცემები: ექსპორტ-იმპორტი“, სადაც განთავსებულია ინფორმაცია სტატისტიკის წლის, თვის და დღის ჭრილში.

შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა 2017 წლის 20 თებერვლის განცხადებით მოითხოვა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის #... წერილი, რომელიც მოხსენებულია შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის პირველი თებერვლის #2315 ბრძანებაში. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 6 მარტის #21-04/30951 წერილით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 99-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე, განმცხადებელს განემარტა, რომ საბაჟო დეპარტამენტის #... წერილით წარმოდგენილი ინფორმაცია წარმოდგენდა უშუალოდ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადებასთან დაკავშირებულ, შიდაუწყებრივი ხასიათის დოკუმენტაციას და განმცხადებლისათვის გადაცემას არ ექვემდებარებოდა.

სასამართლომ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა 2017 წლის 2 მარტს #17-33 განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრის უფროსს და მოითხოვა საჯარო ინფორმაცია 2016 წლის 27 დეკემბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით იმპორტირებული და განბაჟებული საქონლის სასაქონლო კოდის, ქვეყნის, ღირებულებისა და რაოდენობის მითითებით, მათ შორის, ზემოთ მითითებულ დღეებში (დღეების მიხედვით) #... სასაქონლო კოდით იმპორტირებული და განბაჟებული საქონლის ღირებულებისა და რაოდენობის მითითებით.

სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 14 მარტის #21-11/3522 წერილით სსიპ შემოსავლების სამსახურის მონაცემთა ერთიანი ელექტრონული ბაზების მიხედვით, განმცხადებელს მიეწოდა სსიპ შემოსავლების სამსახურში არსებული საჯარო ინფორმაცია 2016 წლის 27-31 დეკემბერს იმპორტირებული საქონლის შესახებ, კერძოდ, 2016 წლის 27 დეკემბერს საქართველოში იმპორტირებული საქონლის რაოდენობაა ჯამში - 45 205 712.7 კგ, ღირებულება - 90 548 816.2 ლარი, ხოლო სეს ესნ კოდით - ... (სიგარეტი, თამბაქოს შემცველობით) იყო 65 000 კოლოფი, 129647.1 ლარის ღირებულების; 2016 წლის 28 დეკემბერს - 26 605 333.9 კგ, 72 154 721.9 ლარის ღირებულების, ხოლო სეს ესნ კოდით - ... (სიგარეტი, თამბაქოს შემცველობით) იყო 4 360 000 კოლოფი, 2 588 311.5 ლარის ღირებულების; 2016 წლის 29 დეკემბერს - 11163935.3 კგ., 51 100 147.1 ლარის ღირებულების, ხოლო სეს ესნ კოდით - 240 220 (სიგარეტი, თამბაქოს შემცველობით) იყო 500 000 კოლოფი, 388 627.1 ლარის ღირებულების; 2016 წლის 30 დეკემბერს - 167 627 082.4 კგ., 140 712 701.1 ლარის ღირებულების, ხოლო სეს ესნ კოდით - 240 220 (სიგარეტი, თამბაქოს შემცველობით) იყო 1 120 000 კოლოფი, 569 951.2 ლარის ღირებულების; 2016 წლის 31 დეკემბერს - 14 493 925.4 კგ, 56 192 244 ლარის ღირებულების, სეს ესნ კოდით - ... (სიგარეტი, თამბაქოს შემცველობით) იყო 3 805 500 კოლოფი, 1 856 637.6 ლარის ღირებულების.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ პირადი აღრიცხვის ბარათიდან ამონაწერის თანახმად, 2017 წლის 9 იანვარს შპს „...ოს“ ანგარიშიდან 227 625 ლარი გადახდილია საგადასახადო დავალებით - დღგ იმპორტირებულ საქონელზე (#... დეკლარაცია), 247 406 ლარი გადახდილია საგადასახადო დავალებით - დღგ იმპორტირებულ საქონელზე (#... დეკლარაცია), 879 000 ლარი გადახდილია საგადასახადო დავალებით - აქციზი იმპორტირებულ საქონელზე (#... დეკლარაცია), 967 500 ლარი გადახდილია საგადასახადო დავალებით - აქციზი იმპორტირებულ საქონელზე (#... დეკლარაცია), 2017 წლის 10 იანვარს 969 402.81 ლარი გადახდილია საგადასახადო დავალებით - #... ინკასოს განაღდება.

სასამართლომ საქმის მასალებით ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 25 ივლისის შედარების აქტის თანახმად, 2017 წლის 8 იანვრის მდგომარეობით, შპს „...ოს“ სალდო საანგარიშო პერიოდის დასაწყისისათვის იყო ზედმეტობა 145 815.19 ლარის ოდენობით, სალდო საანგარიშო პერიოდის დასასრულისათვის იყო 0 (2017 წლის 9 იანვრის მდგომარეობით), ხოლო დამატებით დარიცხული თანხები, რომელიც არ იყო აღიარებული, შეადგენდა 641 382 ლარს. 2017 წლის 9 იანვრის მდგომარეობით, შპს „...ოს“ სალდო საანგარიშო პერიოდის დასაწყისისათვის იყო ძირითადი თანხა 969402.81 ლარი, სალდო საანგარიშო პერიოდის დასასრულისათვის იყო ზედმეტობა 18566.75 ლარი, ხოლო დამატებით დარიცხული თანხები, რომელიც არ იყო აღიარებული, შეადგენდა 641 382 ლარს.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 12 თებერვალს შპს „...ოს“ წარმომადგენელმა სამართლებრივი ექსპერტიზის ჩატარების მოთხოვნით განცხადებით მიმართა იურიდიულ კომპანია „...ს“. ექსპერტიზის წინაშე დასმული იყო შემდეგი შეკითხვები:

1. შპს „...ოს“ მიერ სომხეთის რესპუბლიკიდან იმპორტირებული სიგარეტების, 2016 წლის 26 დეკემბრის, წინასწარი საბაჟო დეკლარაციების და 2016 წლის 31 დეკემბრამდე, საბაჟო დეკლარაციის რეგისტრაციაზე საბაჟო დეპარტამენტის უარი („C“ ნომრის არმინიჭება) სერვერული პროგრამის ხარვეზზე მითითებით, წარმოადგენს თუ არა შპს „...ოს“ უფლების დარღვევას?

2. აქვს თუ არა შპს „...ოს“ უფლება, მოსთხოვოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურს (ან შესაბამის უფლებამოსილ პირს) ზიანის ანაზღაურება, რაც გამოწვეული იყო 2017 წლის 4 იანვარის მდგომარეობით საგადასახადო კოდექსით

დადგენილი საგადასახადო განაკვეთების სხვაობით?

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 18 თებერვლის სამართლებრივი ექსპერტიზის დასკვნაში აღინიშნა, რომ დასკვნა დაეფუძნა განმცხადებლის მიერ მითითებულ ფაქტებს და წარმოდგენილ მასალებს.

დასკვნაში მითითებულია, რომ გადამხდელის მიერ 2016 წლის დეკემბერს წარდგენილი დეკლარაციის შეუსებლობა, რაც გამოწვეული იყო სერვერული ხარვეზით, სხვა ფაქტებთან ერთობლიობაში, მიუთითებდა იმაზე, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს (პასუხისმგებელი პირის) მიერ არ იყო სათანადოდ უზრუნველყოფილი ელექტრონული დეკლარირების სისტემის გამართული მუშაობა, რამაც ზიანი მიყენა გადამხდელს (ორი ავტომანქანით შემოტანილ საქონელზე აქციზის გადასახადის ნაწილში ზედმეტად დარიცხულმა თანხამ შეადგინა 945 100 ლარი; დღგ-ს ნაწილში კი - 170 118 ლარი; დარიცხულმა საურავმა - 484.7 ლარი).

დასკვნის ავტორების შეფასებით, შპს „...ს“ უფლება აქვს, მოსთხოვოს ადმინისტრაციულ ორგანოს (ან შესაბამის უფლებამოსილ პირს) ზიანის ანაზღაურება (ორი ავტომანქანით შემოტანილ საქონელზე აქციზის გადასახადის ნაწილში ზედმეტად დარიცხულმა თანხამ შეადგინა 945 100 ლარი; დღგ-ს ნაწილში კი - 170 118 ლარი; საურავმა - 484.7 ლარი) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-208 მუხლებისა და საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1005-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად.

სასამართლომ მიუთითა საქმის ფაქტობრივ გარემოებებზე და სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის შეტყობინებების კანონიერებასთან დაკავშირებით, მოთხოვნა დაუსაბუთებლად მიიჩნია. სასამართლომ მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 207-ე მუხლის „გ“, „კ“, „ნ“, „ჟ“, „ღ“, „ე“ და „მ“ ქვეპუნქტებზე, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 215-ე მუხლის პირველ, მე-3, მე-6, მე-10 ნაწილებზე, ამავე კოდექსის 218-ე მუხლის პირველ და მეორე ნაწილებზე, 227-ე მუხლზე და დასახელებულ საკანონმდებლო ნორმებზე დაყრდნობით, აღნიშნა, რომ საბაჟო საზღვარზე საქონლის შემოტანა თუ გატანა უნდა მოხდეს კანონმდებლობის სრული დაცვით და პირი, რომელიც ახორციელებს საქონლის იმპორტს, ვალდებულია, უზრუნველყოს საბაჟო დეპარტამენტისათვის შესაბამისი ინფორმაციის წარდგენა, რაც მიზნად ისახავს საბაჟო კონტროლისა და ზედამხედველობის განხორციელების შესაძლებლობის უზრუნველყოფას. სასამართლომ დამატებით განმარტა, რომ საგადასახადო კანონმდებლობა პირს ავალდებულებს, წარადგინოს საბაჟო დეკლარაცია საქონლის მიმართ, თუ ეს საქონელი გამოიყენება ეკონომიკური საქმიანობისათვის.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2016 წლის 23 დეკემბრის ინვოისებით შპს „...ს“ მიერ ...ი ერთობლივი საწარმოს შპს „გ...ოსაგან“ შემენილი საქონელი (სიგარეტი) საქართველოში 2016 წლის 24 დეკემბერს გამოიგზავნა. შპს „...ომ“ გაფორმების ეკონომიკურ ზონაში განახორციელა ზოგადი დეკლარირება. სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 4 იანვრით დათარიღებული იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის საბაჟო დეკლარაციის საფუძველზე გამოიგზავნა სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... შეტყობინებები და გადასახადის გადამხდელს დამატებით დაერიცხა აქციზისა და დამატებული ღირებულების გადასახადები. სასამართლომ მიუთითა, რომ, განსახილველ შემთხვევაში, დავის საგანს წარმოადგენდა სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... შეტყობინებებით დარიცხული გადასახადები. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა მოსარჩელის იმ განმარტებაზე, რომ საგადასახადო ორგანოს განზრახი უმოქმედობით გადასახადის გადამხდელმა ვერ მოახერხა საქართველოს საბაჟო საზღვარზე შემოსული საქონლის განბაჟება 2017 წლის პირველ იანვრამდე მოქმედი განაკვეთით, რამაც გამოიწვია დამატებითი გადასახადის დარიცხვა მოსარჩელისათვის აქციზისა და დამატებული ღირებულების გადასახადში. ამდენად, სასამართლომ მიუთითა, რომ დავის საგანი იყო არა საბაჟო დეკლარაციის რეგისტრაციის დღის განსაზღვრის სისწორე ან უკვე რეგისტრირებულ დეკლარაციაში ცვლილების განხორციელება, არამედ - მოსარჩელე შეტყობინებების ნაწილობრივ ბათილად ცნობას ითხოვდა.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 222-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, ასევე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 ნოემბრის #386 ბრძანებასა და საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2016 წლის 14 ნოემბრის #277 ბრძანებაზე, რომლითაც აქციზის თანხის გამოანგარიშების მიზნისათვის დადგინდა სავალდებულო სარეალიზაციო ფასი. სასამართლომ აღნიშნა, რომ საგადასახადო კანონმდებლობა იმპერატიულად განსაზღვრავს საბაჟო დეკლარაციის საფუძველზე წარმოშობილი საგადასახადო ვალდებულების მოცულობის დადგენის წესს, რაც დაკავშირებულია საბაჟო დეკლარაციის რეგისტრაციასთან, შესაბამისად, სასამართლომ განსახილველი დავის ფარგლებში არ გაიზიარა მოსარჩელის წარმომადგენლის პოზიცია, რომ შეტყობინებაში გადასახადის ოდენობა უნდა ასახულიყო 2017 წლის პირველ იანვრამდე მოქმედი განაკვეთის მიხედვით.

ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოებების გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვინაიდან 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციების რეგისტრაციის დღე წინამდებარე სარჩელით სადავოდ არ იყო გამხდარი, ვალდებულების წარმოშობის დღედ მართებულად განისაზღვრა დეკლარაციის რეგისტრაციის დღე, ხოლო აქციზისა და დღგ-ის თანხა სწორად განისაზღვრა 2017 წლის 4 იანვარს მოქმედი განაკვეთის მიხედვით. ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის სადავო შეტყობინებები კანონის მოთხოვნათა დაცვით იყო გამოცემული და არ არსებობდა მათი გაუქმების ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძველები.

რაც შეეხება სსიპ შემოსავლების სამსახურის ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017

წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანების კანონიერების საკითხს, სასამართლო მოთხოვნა აღნიშნულ ნაწილში დაუსაბუთებლად მიიჩნია. სასამართლო მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტზე, 243-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, მე-8 მუხლის მე-5 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტზე და აღნიშნა, რომ საბანკო ანგარიშზე საინკასო დავალების წარდგენა საგადასახადო დავალიანების შესრულების ერთ-ერთი იძულებითი მექანიზმია, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას მხოლოდ შემდეგი წინაპირობების არსებობისას: (1) საბანკო ანგარიშზე საინკასო დავალების წარდგენა შეუძლია მხოლოდ საგადასახადო ორგანოს და (2) საბანკო ანგარიშზე საინკასო დავალების წარდგენა დასაშვებია მხოლოდ აღიარებული საგადასახადო დავალიანების არსებობისას. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანებით შპს „...ოს“ საბანკო ანგარიშზე გადასახადის, საურავისა და ჯარიმის თანხების ჩამოწერისა და შესაბამის ბიუჯეტში ჩარიცხვის მიზნით, წარდგენილ იქნა საინკასო დავალებები.

სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის წარმომადგენლის არგუმენტაცია, რომ ვინაიდან გადასახადის გადამხდელმა დავა დაიწყო სსიპ შემოსავლების სამსახურის შეტყობინებებით დარიცხულ თანხებთან დაკავშირებით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 254-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, საგადასახადო ორგანოს არ ჰქონდა უფლებამოსილება, საინკასო დავალება წარედგინა მოსარჩელის საბანკო ანგარიშზე.

სასამართლომ განმარტა, რომ საგადასახადო ორგანოს არ აქვს უფლებამოსილება, სადავო საგადასახადო დავალიანების ფარგლებში გადასახადის გადამხდელის მიმართ გაატაროს იძულებითი ღონისძიებები სადავო საგადასახადო დავალიანების ფარგლებში. განსახილველ შემთხვევაში კი, შპს „...ოს“ საგადასახადო დავალიანება აქცივისა და დამატებული ღირებულების გადასახადებში წარმოეშვა საბაჟო დეკლარაციის საფუძველზე (რომელიც არ გამოცხადებულა ძალადაკარგულად და ბათილადაც არ ყოფილა ცნობილი), რაც საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-8 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, წარმოადგენს აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებას. შესაბამისად, მის ოდენობასთან დაკავშირებული დავა საგადასახადო სისტემაში ან/და სასამართლოში არ ზღუდავს საგადასახადო ორგანოს, გამოიყენოს საგადასახადო დავალიანების უზრუნველყოფის ღონისძიებები, მათ შორის, წარადგინოს საინკასო დავალება გადასახადის გადამხდელის საბანკო ანგარიშზე. ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ საინკასო დავალების წარდგენის შესახებ სადავო ბრძანება კანონშესაბამისი იყო.

სასამართლომ ასევე იმსჯელა სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის პირველი თებერვლის #2315 ბრძანებისა და საქართველოს ფინანსთა მინისტრისთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილების კანონიერების თაობაზე, მოთხოვნა მიიჩნია უსაფუძვლოდ, მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 301-ე და 304-ე მუხლებზე და არ გაიზიარა მოსარჩელის პოზიცია, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოში შპს „...ოს“ საჩივრის განხილვისას საბჭოს წევრები არსებითად მსჯელობდნენ საჩივარში მითითებულ გარემოებებზე, შესაბამისად, არ უნდა ყოფილიყო მიღებული გადაწყვეტილება საჩივრის განუხილველად დატოვების შესახებ. სასამართლოს მოსაზრებით, მოსარჩელის არგუმენტაცია, რომ საქმის არსებითი განხილვა საბჭოს სხდომაზე იყო საფუძველი არსებითი გადაწყვეტილების მიღებისა, იყო დაუსაბუთებელი. სასამართლომ ასევე მიიჩნია, რომ კოლეგიური ორგანოს წევრთა მიერ საკითხის თაობაზე გამოთქმულ მოსაზრებას ვერ მიენიჭებოდა დამოუკიდებელი მნიშვნელობა, თუკი იგი ასახავდა მხოლოდ მსჯელობის პროცესს და არ იყო ასახული საბოლოო გადაწყვეტილებაში, რადგან სამართლებრივ შედეგებს წარმოშობდა მხოლოდ საჩივრის თაობაზე გამოტანილი გადაწყვეტილება.

რაც შეეხება მოთხოვნას მოპასუხეებისათვის მატერიალური ზიანის ანაზღაურების დაკისრების თაობაზე, პირველი ინსტანციის სასამართლომ მიუთითა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე - 208-ე მუხლებზე, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1005-ე მუხლზე და განმარტა, რომ მოსარჩელე ზიანის ანაზღაურებას მოითხოვდა საგადასახადო ორგანოს თანამშრომლების მხრიდან განზრახ უმოქმედობის გამო, რაც გამოიხატა მოსარჩელის მოთხოვნის მიუხედავად 2017 წლის 4 იანვრამდე სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციის შეუსრულებლობაში. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა იმ გარემოებაზე, რომ 28 დეკემბერს მოსარჩელე კომპანიის წარმომადგენელმა რიგის ნომრის მინიჭების მიზნით წარადგინა ოთხი განცხადება (09:07:45 სთ-ზე, 09:09:39 სთ-ზე, 09:11:47 სთ-ზე, 09:12:22 სთ-ზე), რომელთაგან ორი უარყოფილ იქნა იმავე დღეს, ერთი - 3 იანვარს, ერთი კი - 4 იანვარს. იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის საბაჟო დეკლარაციები დარეგისტრირდა 2017 წლის 4 იანვარს.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 207-ე, 215-ე, 218-ე, 227-ე მუხლებზე, ასევე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 26 ივლისის #290 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის გადაადგილებისა და გაფორმების შესახებ ინსტრუქციის“ მე-3 მუხლის პირველ პუნქტზე და ყურადღება გაამახვილა მოსარჩელის იმ მოსაზრებაზე, რომ მისთვის ქონებრივი ზიანის მიყენება განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ შპს „...ოს“ წარმომადგენლის მიერ 2016 წლის 26 დეკემბერს წარდგენილი განცხადების საფუძველზე, სსიპ შემოსავლების სამსახურმა იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის წინასწარი დეკლარაციის ელექტრონულად შევსება არ განახორციელა, რის მიზეზადაც მიუთითა სერვერული ხარვეზი, ხოლო გადამხდელისთვის გადასახადის ოდენობის გამოანგარიშება განხორციელდა არა 2016 წლის დეკემბერში წარდგენილი დოკუმენტების, არამედ 2017 წლის 4 იანვარს შიდაბიზნოსი იმპორტის სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციის საფუძველზე. მოსარჩელის

განმარტებით, მას იმთავითვე წარდგენილი ჰქონდა ყველა საჭირო დოკუმენტი იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის დეკლარაციის შესავსებად, ხოლო 4 იანვრის დეკლარაციის შევსებისას მას რაიმე დამატებითი დოკუმენტი არ წარუდგენია. შესაბამისად, მან ჯერ კიდევ დეკემბრის თვეში განხორციელა ყველა მოქმედება, რათა 2017 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი განაკვეთით მომხდარიყო გადასახადის დარიცხვა, თუმცა, შემოსავლების სამსახურის უკანონო ქმედების გამო მას გადასახადი დაერიცხა 2017 წლის იანვარში ამოქმედებული ნორმატიული რეგულირების მიხედვით, რამაც გამოიწვია ქონებრივი ვალდებულებების გაზრდა, რის შედეგადაც საწარმოს ქონებრივი ზიანი მიაღდა.

სასამართლომ ასევე ყურადღება გაამახვილა მოსარჩელის იმ პოზიციაზე, რომ გადასახადის დარიცხვა უნდა მომხდარიყო 2016 წლის ბოლოსთვის მოქმედი განაკვეთის მიხედვით. აღნიშნულთან დაკავშირებით, სასამართლომ განმარტა, რომ მოპასუხისთვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრება გაუმართლებელი იყო იმ ვითარებაში, როდესაც მოსარჩელეს ზიანის თავიდან ასაცილებლად ჯერ კიდევ არ ჰქონდა გამოყენებული ყველა სამართლებრივი საშუალება. სასამართლომ მიუთითა, რომ მოსარჩელის ქონებრივი დანაკლისის ფაქტი უტყუარად დადასტურებულად ვერ ჩაითვლებოდა იმ ვითარებაში, როდესაც მას ჯერ კიდევ გააჩნდა საგადასახადო-სამართლებრივი ურთიერთობის ფარგლებში გარკვეული მოქმედებების განხორციელების შესაძლებლობა ქონებრივი დანაკლისის თავიდან აცილებისა და უკვე გადახდილი თანხის ნაწილობრივ უკან დაბრუნების მიზნით. კერძოდ, მოსარჩელის მოსაზრებით, თუკი საგადასახადო ორგანოს დეკლარაცია წარდგენილად უნდა ჩაეთვალა და გადასახადის ოდენობა უნდა განესაზღვრა 2016 წელს მოქმედი ნორმატიული აქტების საფუძველზე, მას უფლება ჰქონდა, გამოეყენებინა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 218-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შესაძლებლობა და დეკლარაციაში ცვლილებების განხორციელება მოეთხოვა. დასახელებული ნორმის თანახმად, რეგისტრირებულ საბაჟო დეკლარაციაში შესაძლებელია ცვლილებები შეტანილ იქნეს საქონლის გაშვების შემდეგ, დეკლარანტის ინიციატივით, საქონლის გაშვების შემდგომი შემოწმების ჩატარების შესახებ საგადასახადო ორგანოს შესაბამისი გადაწყვეტილების ჩაბარებამდე, საგადასახადო შემოწმების ჩატარების შესახებ სასამართლოს ან საგადასახადო ორგანოს შესაბამისი გადაწყვეტილების ჩაბარებამდე ან საგადასახადო სამართალდარღვევის ოქმის შედგენამდე.

სასამართლომ მიუთითა „საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის გადაადგილებისა და გაფორმების შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 26 ივლისის #290 ბრძანების 41-ე მუხლზე, რომელიც არეგულირებს სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციაში ცვლილების შეტანას საქონლის გაშვების შემდეგ და განმარტა, რომ კანონი ითვალისწინებდა სამართლებრივ მექანიზმს საქონლის გაშვების შემდგომ საბაჟო დეკლარაციაში ცვლილების განხორციელებისათვის, რომლის გამოყენების თაობაზე სარჩელში ინფორმაცია არ იყო წარდგენილი. სასამართლომ მართლზომიერად ჩათვალა კონკრეტული თარიღით რეგისტრირებული დეკლარაციის საფუძველზე წარდგენილი შეტყობინებით განხორციელებული დარიცხვა და აღნიშნა, რომ ხსენებული არ გულისხმობდა დეკლარაციის (მათ შორის, რეგისტრაციის თარიღის) მართლზომიერების დადგენას, რომლის თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნა არ ყოფილა წარმოდგენილი. ამდენად, სასამართლომ განმარტა, რომ იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელეს გააჩნდა დეკლარაციაში ცვლილების შეტანის მოთხოვნის სამართლებრივი ბერკეტი, ხოლო მისი მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემთხვევაში - საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 63-ე და 65-ე მუხლების საფუძველზე, ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნების შესაძლებლობა, მისთვის ქონებრივი დანაკლისის სახით ზიანის მიყენების ფაქტი დადასტურებულად ვერ ჩაითვლებოდა. ეს კი გამორიცხავდა ზიანის ანაზღაურების შესახებ სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებას.

რაც შეეხება მხარის მითითებას შპს „...ოს“ მიმართ დისკრიმინაციულ მოპყრობაზე - ენის, მოქალაქეობისა და ეროვნული კუთვნილების ნიშნით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვინაიდან, შპს „...ოს“ რეგისტრირებული იყო საქართველოში, მისი იურიდიული მისამართიც საქართველოში იყო მითითებული, ასევე, სადავო არ იყო ის ფაქტიც, რომ კომპანია ფაქტობრივ საქმიანობას ეწეოდა საქართველოში, იგი წარმოადგენდა საქართველოს საწარმოს. შესაბამისად, სახეზე არ იყო ზემოაღნიშნული დისკრიმინაციის ნიშნები. სასამართლომ ასევე განმარტა, რომ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, როგორც საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა იურიდიული პირები, არის სამართლის დამოუკიდებელი სუბიექტი, რომელსაც გააჩნია საკუთარი უფლება-მოვალეობები, ქონებრივი ავტონომია. აღნიშნული გულისხმობს პარტნიორების, ხელმძღვანელობა/წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილების მქონე პირებისა და საზოგადოების მკაცრ გამიჯვნას, რადგან ასეთ იურიდიულ პირებს სრულფასოვნად შეუძლიათ იქონიონ ქონება და ჰქონდეთ უფლება-მოვალეობები, როგორც ნებისმიერ უფლებათუნარიან ფიზიკურ პირს. ამდენად, სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის მოსაზრებები, რომ ვინაიდან მოსარჩელის დირექტორი და წილის მფლობელები იყვნენ სომხები, სწორედ ეს გახდა შპს „...ოს“ მიმართ დისკრიმინაციული მოპყრობის საფუძველი.

ამასთან, სასამართლომ იმსჯელა მოსარჩელის მიერ საადვოკატო მომსახურებისათვის გადახდილი თანხისა და საექსპერტო მომსახურებისათვის გადახდილი საფასურის დაკისრების თაობაზე და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველით დაუსაბუთებლად მიიჩნია მოთხოვნა მოპასუხეთათვის ადვოკატის მომსახურებისა და სხვა სასამართლოსგარეშე ხარჯების ანაზღაურების დაკისრების თაობაზე.

დეკემბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...ომ“, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 12 თებერვლის გადაწყვეტილებით შპს „...ოს“ სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; შპს „...ოს“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ნაწილობრივ ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინება, კერძოდ - აქციზის გადასახადში 457 600 ლარისა და დღგ-ში 82 368 ლარის (539 968 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილი; ნაწილობრივ ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინება - აქციზის გადასახადში 487 500 ლარისა და დღგ-ში 87 750 ლარის (575 250 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილი; ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანება; ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 1 თებერვლის #2315 ბრძანება; ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილება #14131/2/17 საჩივარზე; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურს სოლიდარულად დაეკისრა შპს „...ოსათვის“ მიყენებული ზიანის 1 115 702.7 (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ლარის ანაზღაურება; სსიპ შემოსავლების სამსახურსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სოლიდარულად დაეკისრა მიუღებელი შემოსავლის სახით, 2017 წლის 10 იანვრიდან სარჩელის აღძვრამდე გადახდილი თანხის 1 115 702.7 (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ლარის 4.875%-ის, კერძოდ, 54 390 (ორმოცდაათობმეტი ათას სამას ოთხმოცდაათი) ლარის გადახდა მოსარჩელის სასარგებლოდ; სსიპ შემოსავლების სამსახურსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სოლიდარულად დაეკისრა მიუღებელი შემოსავლის სახით, სარჩელის აღძვრიდან კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულებამდე, მაგრამ არაუმეტეს სამი წლის, მიუღებელი შემოსავლის სახით, გადახდილი თანხის 1115702.7 (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ლარის წლიური 5.5 %-ის ანაზღაურება მოსარჩელის სასარგებლოდ; სსიპ შემოსავლების სამსახურსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მოსარჩელის სასარგებლოდ თანაბარწილად დაეკისრა საპროცესო ხარჯის სახით (საადვოკატო მომსახურების) 2500 ლარის ანაზღაურება; სსიპ შემოსავლების სამსახურსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მოსარჩელის სასარგებლოდ თანაბარწილად დაეკისრა სასამართლოს გარეშე ხარჯის 6250 ლარის ოდენობით ანაზღაურება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვის დროს სასამართლო სხდომაზე შპს „...ომ“ დააზუსტა ბოლო სასარჩელო მოთხოვნა და მოითხოვა მოსარჩელის სასარგებლოდ მიუღებელი შემოსავლის სახით 1 115 702.7 (ერთი მილიონ ასთხუთმეტი ათას შვიდასორი ლარი და 70 თეთრი) ლარის წლიური 9%-ის (1 115 702.7 X 9% = 100 413.24:365=275) დღიური 275 ლარის, სარჩელის აღძვრიდან გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულებამდე, მაგრამ არაუმეტეს სამი წლისა, მოპასუხეთათვის სოლიდარულად დაკისრება.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 207-ე მუხლის „გ“ და „კ“, „მ“, „ნ“, „ო“ და „ღ“ ქვეპუნქტებზე, 215-ე მუხლის პირველ, მე-3, მე-6, და მე-10 ნაწილებზე, 218-ე მუხლის პირველ და მე-2 ნაწილებზე და აღნიშნა, რომ საგადასახადო დეკლარაცია არის გადასახადის გადამხდელის ანგარიშგება მიღებული შემოსავლებისა და გაწეული ხარჯების, შემოსავლის წყაროების, გადასახადით დასაბეგრი სხვა ობიექტების, საგადასახადო შეღავათების, გამოანგარიშებული გადასახადის თანხის ან/და გადასახადის გამოანგარიშებასა და გადახდასთან დაკავშირებული სხვა მონაცემების შესახებ. გადასახადის გადამხდელი ვალდებულია, საგადასახადო ორგანოს წარუდგინოს საგადასახადო დეკლარაცია საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებსა და ვადაში. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ ამ ვალდებულების შესრულების მიზნით კანონი გადამხდელს ანიჭებს უფლებას აირჩიოს დეკლარაციის წარდგენის ფორმა. კერძოდ, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 67-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, პირს უფლება აქვს, პირადად წარადგინოს საგადასახადო დეკლარაცია საგადასახადო ორგანოში, აგრეთვე გაგზავნოს იგი დაზღვეული საფოსტო გზავნილით ან ელექტრონული ფორმით. შესაბამისად, სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ წარდგენის ხერხის ამორჩევა პირის ნებაზეა დამოკიდებული და დაუშვებელია საგადასახადო ორგანოს თანამდებობის პირის მიერ მასზე ზემოქმედების განხორციელება. შპს „...ომ“ კი დეკლარაციის წარდგენის ელექტრონული ფორმა აირჩია.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 227-ე მუხლზე, საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებზე და აღნიშნა, რომ გადამხდელის უფლებები უზრუნველყოფილია შესაბამისი ვალდებულებებით. კონკრეტულ შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელის თითოეულ უფლებას შესაბამემა საგადასახადო ორგანოს ვალდებულება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 51-ე მუხლი არ მოიცავს საგადასახადო ორგანოს ვალდებულებების ამომწურავ ჩამონათვალს, რაც გულისხმობს, რომ საგადასახადო ორგანოებს აგრეთვე ეკისრებათ ამ კოდექსითა და სხვა საკანონმდებლო აქტებით გათვალისწინებული ვალდებულებები. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ საგადასახადო კოდექსის 51-ე მუხლი (საგადასახადო ორგანოთა ვალდებულებები) არ ითვალისწინებს საგადასახადო კოდექსის 41-ე მუხლით

გასაგებდეს, რომ საგადასახადო ორგანოები ვალდებული არიან უზრუნველყონ გადასახადის გადამხდელის უფლებების რეალური დაცვა. სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, აღნიშნული მიუთითებს, რომ გადამხდელის მიერ ამ უფლების გამოყენება უზრუნველყოფილია საგადასახადო ორგანოს ვალდებულებით, რაც განსახილველ შემთხვევაში, გამოიხატებოდა გადამხდელის მიერ ელექტრონული დეკლარაციის შევსება/რეგისტრაციის უზრუნველყოფაში. სააპელაციო პალატამ გასათვალისწინებლად მიიჩნია ის გარემოება, რომ გადასახადის გადამხდელის უფლებები უზრუნველყოფილი იყო ასევე საგადასახადო ორგანოების უფლებამოსილი პირების პასუხისმგებლობით. გადასახადის გადამხდელის უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის შეუსრულებლობა ან არაჯეროვნად შესრულება იწვევდა კანონით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას. ამდენად, დაუშვებელი იყო ისეთი მიდგომა, როდესაც წყდებოდა კავშირი უფლებასა და მის მატერიალურ სუბიექტს შორის, რასაც შედეგად ამ უფლების უარყოფა მოსდევდა.

სააპელაციო სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის #996 ბრძანებით დამტკიცებული „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ ინსტრუქციის“ მე-11 მუხლის მე-5 პუნქტზე და აღნიშნა, რომ საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ უფლებამოსილებათა განხორციელებისას საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს, წერილობითი ან/და ელექტრონული დოკუმენტის (მათ შორის, საარქივო მასალის) სახით შექმნას, მიიღოს, გაგზავნოს, შეინახოს და გასცეს ნებისმიერი დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგები, აგრეთვე გამოიყენოს ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა და ელექტრონული ხელმოწერა. ელექტრონულ დოკუმენტს და მის ამონაბეჭდს აქვს ისეთივე იურიდიული ძალა, როგორც წერილობით დოკუმენტს (საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 44-ე მუხლის მე-12 ნაწილი). სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, აღნიშნული ცნადყოფდა, რომ საგადასახადო ორგანოში არსებულ ელექტრონულ დოკუმენტაციას აქვს სამართლებრივი ძალა და, შესაბამისად, ელექტრონული სისტემის გამართულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელია საგადასახადო ორგანო. ამავე მუხლის მე-16 ნაწილის მიხედვით, გადასახადის გადამხდელსა და საგადასახადო/დავის განმხილველ ორგანოს შორის ელექტრონული მიმოწერისა და დოკუმენტის საჯაროდ გავრცელების წესის განსაზღვრის კომპეტენცია კანონმდებელს დელეგირებული აქვს აღმასრულებელ ხელისუფლებაზე, კონკრეტულად, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე. ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კანონმდებლის მიერ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 44-ე მუხლის მე-16 ნაწილით გადასახადის გადამხდელსა და საგადასახადო/დავის განმხილველ ორგანოს შორის ელექტრონული მიმოწერის წესის განსაზღვრის კომპეტენციის დელეგირება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე ნიშნავდა, რომ საგადასახადო სამართალური თვითობებში საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ადგენდა ელექტრონული მიმოწერის წესს, ანუ ნორმატიულ სტანდარტებს.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-8 მუხლის მე-8 ნაწილზე და განმარტა, რომ ტერმინი - „გადასახადების ადმინისტრირება“ ნიშნავს იმას, რომ კანონმდებელი აღნიშნულ ფუნქციასა და პროცედურას სწორედ სისტემატიზირებულ და მეთოდურად დაგეგმილ ღონისძიებათა კომპლექსად მოიაზრებს, რომლის კვალიფიციური და ჯეროვანი აღსრულება საგადასახადო ორგანოების საჯარო ვალდებულებას წარმოადგენს.

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა აპელანტის განმარტებას, რომ პირისათვის კანონით მინიჭებული უფლება, როგორც ძალაუფლების მატარებელი, დაკავშირებულია მოთხოვნის ინსტიტუტთან. სწორედ მოთხოვნით ხდება უფლების ძალაუფლების რეალიზაცია. არ შეიძლება კანონმა პირს მიაწიოს უფლება და ამავე დროს, მას არ ჰქონდეს ამ უფლების დაცვის ძალაუფლება. აღნიშნულ ნორმათა ანალიზის თანახმად, სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ კანონით დაცული უფლება - დეკლარირების ელექტრონური ფორმის არჩევა, გულისხმობდა პირისათვის სამართლებრივი ძალაუფლების მინიჭებას, დაეცვა საკუთარი ინტერესები, მათ შორის, სასამართლოს მეშვეობით. ეს უფლება არ შეიძლება წარმოდგენილი ყოფილიყო შესაბამისი ვალდებულების უზრუნველყოფის გარეშე, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ის დაკარგავდა თავის სუბსტანციას.

სააპელაციო პალატამ კიდევ ერთხელ გაამახვილა ყურადღება ფაქტობრივ გარემოებებზე და აღნიშნა, რომ ელექტრონული დეკლარაციის შევსების დაბრკოლების შედეგად გადამხდელმა განიცადა ზიანი. კერძოდ, იმის გათვალისწინებით, რომ 2016 წლის დეკემბერში გადამხდელის მიერ წარდგენილი ელექტრონული დეკლარაციის შევსება ვერ მოხერხდა, ეს დოკუმენტი არ ჩაითვალა საგადასახადო ორგანოს მიერ მიღებულად (საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის #996 ბრძანებით დამტკიცებული გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტი). გადასახადის გადამხდელის მიერ ელექტრონული ფორმით წარდგენილი დოკუმენტის შემოსავლების სამსახურის ვებგვერდზე დაურეგისტრირებლობის შემთხვევაში, მიუხედავად მიზეზისა, დოკუმენტი არ ითვლებოდა საგადასახადო ორგანოს მიერ მიღებულად. აღნიშნული კი, მიუთითებდა, რომ საგადასახადო ვალდებულების წარმოშობის დროდ ითვლებოდა საბაჟო დეკლარაციის რეგისტრაციის დღე (საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 222-ე მუხლის პირველი ნაწილის პირველი წინადადება), ანუ 2017 წლის 4 იანვარი.

სააპელაციო პალატამ კიდევ ერთხელ გაამახვილა ყურადღება სააპელაციო საჩივრის ავტორის განმარტებაზე, რომ, განსახილველ შემთხვევაში, საკითხი არ იდგა 2017 წლის 4 იანვრის საბაჟო დეკლარაციის კანონიერება-უკანონობაზე. აპელანტი მიიჩნევდა, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტმა შეგნებულად, განაპყრობის დროის არასწორად განსაზღვრიდან

გაოსიდიასოუ, სელოკუსუო იაოიუიუიის გასოყეიეიიი თყესა ის ვითაოიეა, ოის ათა უკასოიო ქმედებებს მისცემოდა ფორმალურად კანონიერი სახე და თუ საქონელს განაბაჟებდნენ 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ, მეწარმეს ზედმეტად გადახდევინებდნენ 1 115 702.7 ლარს. აპელანტი მიუთითებდა, რომ იმავე დღეს - 2017 წლის 4 იანვარს, საქონლის დეკლარირებისა და განაბაჟების შემდეგ კვლავ მიმართა განცხადებით საბაჟო დეპარტამენტს, რომლითაც არ დაეთანხმა #... და #... ინვოისებით განსაზღვრულ საქონელზე 2017 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი განაკვეთების გავრცელებას, რადგანაც, მიუხედავად არაერთი მცდელობისა, საქონლის 2016 წლის 31 დეკემბრამდე განაბაჟების შესაძლებლობა ადმინისტრაციული ორგანოს უკანონო ხელშეშლის შედეგად ვერ მოხერხდა.

სააპელაციო სასამართლომ მნიშვნელოვნად მიიჩნია ერთმანეთისაგან გამიჯნულიყო საგადასახადო ვალდებულების წარმოშობისა და საგადასახადო ვალდებულების შესრულების დრო. საგადასახადო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გადასახადებით დაბეგრისათვის გამოიყენება საგადასახადო ვალდებულების წარმოშობის დღისათვის (და არა საგადასახადო ვალდებულების შესრულების დღისათვის) მოქმედი საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის დროში მოქმედების ფარგლები შეზღუდულია ნორმატიული აქტის ძალაში შესვლით და მისი ძალადაკარგულად გამოცხადებით.

სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა, რომ საზოგადოებამ დროებითი შენახვის განაცხადებით მიმართა გაფორმების ეკონომიკური ზონა „თბილისის“ უფლებამოსილ თანამშრომელს და ტვირთის იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში მოქცევის მიზნით გაფორმების ეკონომიკურ ზონა „თბილისში“ დოკუმენტები წარადგინა 2017 წლის 4 იანვარს და მოახდინა მისი დეკლარირება. სააპელაციო პალატამ ცალსახად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 4 იანვრამდე საქონლის განუბაჟებლობა არ მომხდარა შპს „...ოს“ სურვლითა და ბრალით. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებითა და მხარეთა განმარტებით, ცალსახად სახეზე იყო 2016 წლის 26 დეკემბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით საქონლის დეკლარირებასა და განაბაჟების უშედეგო მცდელობები და ასევე ცალსახად სახეზე იყო ხელოვნური ბარიერების შექმნის გზით ხელშეშლა, რათა კომპანიას არ მისცემოდა შესაძლებლობა დეკლარირება განხორციელებინა 2017 წლის 1 იანვრამდე.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ სიგარეტზე სააქციზო განაკვეთის გაზრდის თაობაზე ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 188-ე მუხლში განხორციელდა 2016 წლის 16 დეკემბრის #97-ის კანონით, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და რომლის თანახმად, 20 ლერ ფილტრიან სიგარეტზე აქციზის განაკვეთი 1.1 ლარის ნაცვლად გახდა 1.7 ლარი, ხოლო 20 ლერ უფილტრო სიგარეტზე 0.3 ლარის ნაცვლად გახდა 0.6 ლარი. სააპელაციო პალატამ საყურადღებოდ მიიჩნია აპელანტის განმარტება, რომ ადგილი ჰქონდა საბაჟო დეპარტამენტის თანამშრომლების მხრიდან განზრახ უმოქმედობას, რაც გამოიხატა 2017 წლის 1 იანვრამდე სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციისათვის „C“ ნომრის მიუნიჭებლობაში და არა დეკლარაციის შეუვსებლობაში, როგორც ამას უთითებდა პირველი ინსტანციის სასამართლო.

სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ საქალაქო სასამართლოს მიერ ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად დაფიქსირებამ და შეფასებამ გამოიწვია საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანა. სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს განმარტება, რომ მოპასუხისთვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრება გაუმართლებელი იყო იმ ვითარებაში, როდესაც მოსარჩელეს ჯერ კიდევ არ ჰქონდა გამოყენებული ყველა სამართლებრივი საშუალება ზიანის თავიდან აცილების მიზნით. სააპელაციო სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა მსჯელობა, რომ მოსარჩელის ქონებრივი დანაკლისის ფაქტი უტყუარად დადასტურებულად ვერ ჩაითვლებოდა იმ ვითარებაში, როდესაც მას ჯერ კიდევ გააჩნდა საგადასახადო-სამართლებრივი ურთიერთობის ფარგლებში გარკვეული მოქმედებების განხორციელების შესაძლებლობა ქონებრივი დანაკლისის თავიდან აცილების და უკვე გადახდილი თანხის ნაწილობრივ უკან დაბრუნების მიზნით.

ამ თვალსაზრისით, სააპელაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა სააპელაციო სასამართლოში წარდგენილ მტკიცებულებაზე, რომლის თანახმადაც, კომპანიას უარი ეთქვა სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციაში ცვლილების განხორციელებაზე, რის შესაძლებლობასა და ზიანის თავიდან აცილებაზეც მითითებული ჰქონდა პირველი ინსტანციის სასამართლოს.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ მხოლოდ სერვერული ხარვეზის არსებობა არ არის საკმარისი უფლებამოსილი მოსამსახურის ბრალეულად ვალდებულების შეუსრულებლობის დადგენისათვის. ყურადსაღებია მითითებული გარემოებების ორი თავისებურება: შპს „...ოს“ არაერთჯერადი (2016 წლის 26 დეკემბერიდან 2017 წლის 4 იანვრამდე) მიმართვა დეკლარირებისათვის და ის გარემოება, რომ ამავე პერიოდში (2016 წლის 26 დეკემბერიდან 2017 წლის 4 იანვრამდე) ხორციელდებოდა სხვა სატვირთო მანქანების განაბაჟება.

მეტი სიცხადისთვის, სააპელაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 14 მარტის #... წერილზე, სადაც მითითებული იყო სსიპ შემოსავლების სამსახურის მონაცემთა ერთიანი ელექტრონული ბაზების საფუძველზე მონაცემები 2016 წლის 27-31 დეკემბერს იმპორტირებული საქონლის შესახებ. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოება კი ცალსახად ადასტურებდა შპს „...ოსთან“ მიმართებით ხელოვნურად ბარიერის შექმნას. განსახილველ შემთხვევაში, კომპარატორებს, ანუ შედარების ობიექტს წარმოადგენდა ყველა ის პირი, რომელიც შეუფერხებლად ახდენდა ფილტრიანი თუ უფილტრო სიგარეტის იმპორტს, 2016 წლის 27-31 დეკემბერს, მაშინ, როდესაც შპს „...ოს“ არარსებული „სერვერული ხარვეზის“ მოტივით ეთქვა უარი საქონლის დეკლარირებაზე - „C“ ნომრის მიუნიჭებაზე.

სააპელაციო პალატის ძირითადით, ის გაოგნება, რომ მას „...ის“ შემთხვევაში ძველებზე არ იყო გამოწვეული გადამხდელის მიერ და მიზეზს წარმოადგენდა სერვერის გაუმართაობა, რომლის შედეგად დეკლარაცია რეგისტრირებულ იქნა ახალი კანონის მოქმედების პირობებში (2017 წლის 4 იანვარს), თავისთავად ამძიმებდა გადამხდელის მდგომარეობას. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ გადამხდელს ცალსახად წარმოეშვა ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 ნაწილზე (ახალი რედაქციით მე-18 მუხლის მე-4 პუნქტი), საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე და 208-ე მუხლებზე, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1005-ე მუხლის პირველ ნაწილზე და აღნიშნა, რომ ზიანი არის კანონით გათვალისწინებული ანაზღაურებადი სხვაობა „უნდა-ყოფილიყო“ და „არის მდგომარეობას“ შორის (სხვაობის ჰიპოთეზა). სასამართლომ ასევე მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილსა და 411-ე მუხლზე და განმარტა, რომ სრული ანაზღაურება ეხება არა საერთოდ ზიანს, რომელიც შეიძლება ვინმემ განიცადოს, არამედ იმ ზიანს, რომელიც სამოქალაქო პასუხისმგებლობის საერთო საფუძვლებიდან გამომდინარე ანაზღაურებადია. ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 412-ე მუხლი მოვალეს ათავისუფლებს ისეთი რისკებისაგან, რაც მიუღებელია ქონებრივი პასუხისმგებლობის ჩვეულებრივი პრინციპებისათვის. ანაზღაურებას ექვემდებარება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზიანის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს.

სააპელაციო სასამართლოს შეფასებით, ზემოთმითითებული ფაქტობრივი გარემოებები და სამართლებრივი ნორმები მიუთითებდნენ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებულ ზიანზე, რაც გამოწვეული იყო 2017 წლის 4 იანვარს, ანუ დაგვიანებით დეკლარაციის რეგისტრაციით, რამაც განაპირობა გადასახადის გადამხდელისათვის საბაჟო თანხის გაზრდილი ტარიფით გადახდა.

რაც შეეხება მოთხოვნას მოპასუხეთათვის მიუღებელი შემოსავლის სახით 54 390 ლარის სოლიდარულად დაკისრების თაობაზე, სააპელაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა აპელანტის იმ განმარტებაზე, რომ აღნიშნული დაანგარიშებულ იქნა შემდეგნაირად: გამომდინარე იქედან, რომ განსახილველ საქმეზე დავის საგანს წარმოადგენს ფულადი სახსრები, მსგავსი მოთხოვნის შემთხვევაში აპელანტი მიიჩნევდა, რომ მხედველობაში უნდა ყოფილიყო მიღებული ფულადი საშუალებების უნიკალური თვისება, რაც ნიშნავდა, რომ ფულადი სახსრები, როგორც საყოველთაო ეკვივალენტი, შესაძლებელი იყო გაცვლილიყო ქონებრივი ურთიერთობების თითქმის ნებისმიერ ობიექტზე, რომლებიც ატარებენ სასყიდლიან ხასიათს; ანუ ფულადი სახსრების საშუალებით შეიძლება დაიფაროს თითქმის ყველა ვალი. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნული ქონების უნიკალური თვისებიდან გამომდინარე, ივარაუდება, რომ ფულად საშუალებებს ყოველთვის შეუძლია მოუტანოს სარგებელი მის მესაკუთრეს. სააპელაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა აპელანტის განმარტებაზე, რომ საქართველოს სივრცეში ბანკთაშორის არსებული საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს წლიურ 9%-ს. მოსარჩელის წარმომადგენელთა მიერ მოძიებულ იქნა 2017 წლის 10 იანვრიდან სარჩელის აღძვრამდე - 2017 წლის 25 ივლისამდე პერიოდი, რაც შეადგენს 6.5 თვეს. შესაბამისად, გაანგარიშებულ იქნა 1 თვის სარგებელი წლიური 9%-ის გათვალისწინებით, რამაც შეადგინა $(9\% : 12 = 0.75\%) 0.75\%$ თვეზე, 6.5 თვეზე კი - $(0.75\% \times 6.5 = 4.875\%) 4.875\%$. აქედან გამომდინარე, 1 115 702.7 ლარის 4.875%-მა შეადგინა 54 390 ლარი, რომლის მოპასუხეებისათვის სოლიდარულად დაკისრებასაც მოსარჩელე მოითხოვს. სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, წლიურ 9%-იან განაკვეთთან დაკავშირებით, აპელანტი განმარტავდა, რომ სს „...ის“ (...), სს „თ...ისა“ (...) და სს „ვ...ის“ (...) ოფიციალური ვებგვერდებიდან ამოღებულ იქნა ინფორმაცია 12-24 თვიანი ვადიანი ანაზღაურების წლიური საპროცენტო განაკვეთის თაობაზე, რომელთა თანხმად, საპროცენტო განაკვეთი მერყეობდა 9%-დან 11.65%-მდე. შესაბამისად, აღებულ იქნა მინიმალური წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9%-ის ოდენობით.

აღნიშნულთან დაკავშირებით, სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ მიუღებელი შემოსავალი თავისი ბუნებით გულისხმობს „წმინდა ეკონომიკურ დანაკარგს“ (pure economic loss), რომელიც მხარემ განიცადა და რომელსაც ადგილი არ ექნებოდა, ხელშეკრულება რომ ჯეროვნად შესრულებულიყო. იმისათვის, რომ შემოსავალი მიუღებლად ჩაითვალოს, მას პირდაპირი და უშუალო კავშირი უნდა ჰქონდეს მოვალის მიერ ვალდებულების დარღვევასთან. პირდაპირ კავშირში იგულისხმება მოვლენების, მოქმედებისა და დამდგარი შედეგის ის ლოგიკური ბმა, რომელიც არ ტოვებს შემოსავლის მიღების რეალურ შესაძლებლობასთან დაკავშირებული ეჭვის საფუძველს.

სააპელაციო სასამართლომ კიდევ ერთხელ განმარტა, რომ მიდგომა განსხვავებულია ფულადი ვალდებულების შეუსრულებლობით მიყენებულ ზიანთან, რაც განპირობებულია ფულის განსაკუთრებული თვისებებით, კერძოდ, სყიდვითი უნარიანობის მაღალი ხარისხით, რაც ყველა შემთხვევაში, ანიჭებს ფულს სარგებლის მოტანის უნარს. ფული ყოველთვის შემოსავლის წყაროა, ვინაიდან შეუძლია, მესაკუთრეს შესძინოს არა მხოლოდ მისთვის სასურველი ქონება, არამედ გარკვეული პერიოდული შემოსავალი საბანკო პროცენტის სახით. ამგვარად, ფულადი ვალდებულების შეუსრულებლობა კრედიტორს ყოველთვის აყენებს ზიანს და სხვაგვარი ვალდებულების შეუსრულებლობით გამოწვეული ზიანისგან განსხვავებით,

განსაკუთრებული მტკიცება არ სჭირდება არც ზიანის მიყენების ფაქტისა და არც მისი ოდენობის დადგენას.

სააპელაციო პალატამ ასევე განმარტა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის, 411-ე, 412-ე მუხლების ამოსავალი დებულება სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ ანაზღაურებას ექვემდებარება მიუღებელი შემოსავალი, ანუ ანაცდური მოგება (lucrum cessans). მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურების საკითხის გადაწყვეტისას ზიანის ანაზღაურება უნდა განისაზღვროს მხოლოდ ობიექტური კრიტერიუმებით ისე, რომ ამას არ მოჰყვეს დაზარალებულის უსაფუძვლო გამდიდრება.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ ფულადი ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულება კრედიტორს ყოველთვის აყენებს ზიანს და სხვაგვარი ვალდებულების შეუსრულებლობით გამოწვეული ზიანისგან განსხვავებით, განსაკუთრებული მტკიცება არ სჭირდება არც ზიანის მიყენების ფაქტის და არც ოდენობის დადგენას. ასეთ მიუღებელ შემოსავალს წარმოადგენს საბანკო დაწესებულებაში დეპოზიტების წლიური საპროცენტო განაკვეთი, რასაც კრედიტორი მიიღებდა ბრუნვაუნარიანი ობიექტის – ფულის შეგროვების და ანაზღაურებასთან დაკავშირებული შედეგად. ამაზე მეტი ოდენობით ზიანის მიყენება კი დადასტურებულ უნდა იქნეს. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ პროცენტის დაკისრება ხდება მითითებული პერიოდისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (ვებგვერდი: <https://www.nbg.gov.ge>) დადგენილი საშუალო წლიური პროცენტის მიხედვით და ვინაიდან, სააპელაციო პალატის გაანგარიშებით, ამ პერიოდისათვის საშუალო წლიური პროცენტი იყო 5.5 პროცენტი, შესაბამისად, მიუღებელი შემოსავლის სახით ზიანის - 1 115 702.7 (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ლარის წლიური 5.5%-ის გადახდის დაკისრების ნაწილში, სარჩელის აღძვრიდან კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულებამდე, მაგრამ არაუმეტეს სამი წლისა - მოთხოვნა წარმატებული იყო.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მიუღებელი შემოსავლის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილებულიყო ნაწილობრივ და მოპასუხეებს მოსარჩელის სასარგებლოდ უნდა დაკისრებოდათ მიუღებელი შემოსავლის სახით, სარჩელის აღძვრიდან კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულებამდე, მაგრამ არაუმეტეს სამი წლისა, მიუღებელი შემოსავლის სახით გადახდილი თანხის 1 115 702.7 ლარის (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) წლიური 5.5%-ის ანაზღაურება.

ამასთან, სააპელაციო პალატის მითითებით, დისკრიმინაციისთან დაკავშირებით მოსარჩელის წარმომადგენელი აღნიშნავდა, რომ საზოგადოების დამფუძნებლები, ისევე როგორც დირექტორი, იყვნენ სომხები და მიიჩნევდა, რომ შპს „...ოს“ მიმართ განხორციელებულ იქნა უკანონო ქმედებები დისკრიმინაციული ნიშნით, რაც გამოიხატა 2016 წლის 26 დეკემბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით საბაჟო დეკლარაციისათვის „C“ ნომრის მინიჭებაზე უარის თქმით იმ პირობებში, როდესაც სხვა ფიზიკური და იურიდიული პირები იმავე პერიოდში შეუფერხებლად ახდენდნენ საქონლის, მათ შორის, სიგარეტის განბაჟებასა და დეკლარირებას. აღნიშნულთან დაკავშირებით, სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა სასარჩელო მოთხოვნას არ წარმოადგენდა, თუმცა მოსარჩელე მასზე მიზანმიმართულად მიუთითებდა. ამდენად, სააპელაციო პალატამ მიუთითა „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველ და მე-3 მუხლებზე, მე-2 მუხლის პირველ, მე-2 და მე-3 პუნქტებზე და საქმის ფაქტობრივი გარემოებებისა და მხარეთა განმარტებების საფუძველზე, დადგენილად მიიჩნია, რომ შპს „...ოს“ მიმართ ადგილი ჰქონდა განსხვავებულ მოპყობას, თუმცა აღნიშნულით არ დასტურდებოდა დისკრიმინაციის ფაქტი, ვინაიდან არც ერთი მტკიცებულებითა და პალატის მიერ დადგენილი არც ერთი ფაქტობრივი გარემოებით არ დასტურდებოდა, რომ ამგვარი განსხვავებული მოპყობა ეფუძნებოდა კომპანიის დამფუძნებელთა ანდა დირექტორის ეთნიკურობას.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 12 თებერვლის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ და სსიპ შემოსავლების სამსახურმა, რომლებმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვეს.

კასატორთა განმარტებით, სააპელაციო სასამართლომ ნაწილობრივ ბათილად ცნო შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... და #... შეტყობინებები, თუმცა არ გაითვალისწინა, რომ აღნიშნული შეტყობინებები ინფორმაციული ხასიათისაა და ისინი არ წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს და ამ დოკუმენტით სუბიექტს არანაირი ვალდებულება არ წარმოეშობა, ვინაიდან მას არ გააჩნია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტისათვის აუცილებელი რეკვიზიტები. კასატორები მიუთითებენ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 61-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, გადასახადის დარიცხვა გულისხმობს საგადასახადო ორგანოს მიერ კონკრეტული საგადასახადო პერიოდისათვის გადასახადის თანხის აღრიცხვასა და ასახვას გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, რომლის წარმოების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ფინანსთა მინისტრი. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, აღნიშნული შეტყობინებები არ წარმოადგენენ გადასახადის დარიცხვის საფუძველს და მათ ნაწილობრივ ბათილად ცნობას ვერ მოჰყვება მოსარჩელის საგადასახადო ვალდებულების ცვლილება, ანუ ვერ დადგება განსხვავებული სამართლებრივი შედეგი.

კასატორთა მითითებით, მოცემულ საქმეზე საგადასახადო/საბაჟო ვალდებულების დამდგენ ერთადერთ დოკუმენტს წარმოადგენს მოსარჩელის მიერ წარდგენილი საბაჟო

დეკლარაცია, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსის (დავის პერიოდში მოქმედი რედაქციის) 218-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, რეგისტრაციის დღიდან არის იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დამადასტურებელი დოკუმენტი. შესაბამისად, კასატორები განმარტავენ, რომ სანამ არ მოხდება ამ რეგისტრირებული, იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დამადასტურებელ დოკუმენტში ცვლილება, მსჯელობა რომელიმე მხარის ქმედების უკანონობასთან დაკავშირებით საფუძველს მოკლებულია, მით უფრო მაშინ, როდესაც საბაჟო დეკლარაცია, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, წარმოადგენს გადასახადის დარიცხვის საფუძველს და ამ ვალდებულებების წარმოშობ დოკუმენტში მითითებული გარემოებები განაპირობებენ შემდგომში გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო/საბაჟო ვალდებულებების შინაარსს.

კასატორთა განმარტებით, საქმის მასალებით უდავოდ დადასტურებულია, რომ დღეის მდგომარეობით, შპს „...ოს“ მიერ 2017 წლის 4 იანვარს დარეგისტრირებულია #... და #... სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციები, რომელთა საფუძველზეც მას გადასახადების გადახდის ვალდებულება წარმოეშვა. კასატორები აღნიშნავენ, რომ თუკი მოსარჩელე რაიმე მიზეზით არ ეთანხმებოდა ამ დოკუმენტში დაფიქსირებულ მონაცემებს, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციის 218-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, მას უფლება ჰქონდა მოეთხოვა რეგისტრირებულ საბაჟო დეკლარაციაში ცვლილების შეტანა. კერძოდ, თუ მოსარჩელე თავის უფლებებს დარღვეულად მიიჩნევდა, კასატორთა მოსაზრებით, მას დავა უნდა წარემართა ქმედების განხორციელების - საბაჟო დეკლარაციაში მისი რეგისტრაციის თარიღის ცვლილების შეტანის მოთხოვნით. ამდენად, კასატორები მიიჩნევენ, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ძალაში დატოვებით შპს „...ოს“ საგადასახადო ვალდებულება არ იცვლება, რადგან ის მოსარჩელის მიერ 2017 წლის 4 იანვარს დარეგისტრირებული სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციებითაა განსაზღვრული.

კასატორები აღნიშნავენ, რომ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში დავა მიმდინარეობდა აღიარებული საგადასახადო ვალდებულების ფარგლებში, სადაც განიხილებოდა საჩივრის განუხილველად დატოვების კანონიერება, მაგრამ მიუხედავად ამისა, სასამართლო შევიდა არსებით განხილვაში და იმსჯელა იმ საკითხებზე, რომლებზეც ადმინისტრაციულ ორგანოებს არ უმსჯელიათ. კასატორთა მოსაზრებით, აღნიშნულით სასამართლომ ფაქტობრივად შეითავსა ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციები და შეიჭრა მათ კომპეტენციაში.

ამასთან, კასატორები არ იზიარებენ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ზიანის ანაზღაურების (მათ შორის, მიუღებელი შემოსავლის) სოლიდარულად დაკისრების ნაწილში და აღნიშნავენ, რომ დავის განმხილველი ორგანო საქმეზე გადაწყვეტილების მიღებისას მოქმედებდა მართლზომიერად, კანონით მისთვის სპეციალურად მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ადმინისტრაციული ორგანო გადაწყვეტილებების მიღებისას მიზნად არ ისახავდა მოსარჩელისათვის განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით ზიანის მიყენებას და ასრულებდა მისთვის კანონით დაკისრებულ ვალდებულებას.

კასატორები, ასევე, მიუთითებენ, რომ სააპელაციო სასამართლოს არ დაუსაბუთებია, არსებობდა თუ არა ზიანის ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოება და თუ არსებობდა, კონკრეტულად რომელი მტკიცებულების საფუძველზე დაიანგარიშა მან მიუღებელი შემოსავალი, მით უფრო მაშინ, როდესაც დეკლარაციით დარიცხული გადასახადი, თეორიულად, შესაძლებელია მარტივად შეიცვალოს დეკლარაციის დაზუსტებისა და მასში ცვლილების შეტანის გზით, რაც გადასახადის გადამხდელს მისცემს შესაძლებლობას, დაიბრუნოს შესაბამისი თანხა.

ამასთან, კასატორი - სსიპ შემოსავლების სამსახური დამატებით მიუთითებს, რომ საგადასახადო ორგანოს არ აქვს უფლებამოსილება, სადავო საგადასახადო დავალიანების ფარგლებში, გადასახადის გადამხდელის მიმართ გაატაროს იძულებითი ღონისძიებები. განსახილველ შემთხვევაში კი, შპს „...ოს“ საგადასახადო დავალიანება აქციოზისა და დამატებული ღირებულების გადასახადებში წარმოეშვა საბაჟო დეკლარაციის საფუძველზე (რომელიც არ გამოცხადებულა ძალადაკარგულად და ბათილადაც არ ყოფილა ცნობილი), რაც საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-8 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, წარმოადგენს აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებას, შესაბამისად, მის ოდენობასთან დაკავშირებული დავა საგადასახადო სისტემაში ან/და სასამართლოში არ ზღუდავს საგადასახადო ორგანოს, გამოიყენოს საგადასახადო დავალიანების უზრუნველყოფის ღონისძიებები, მათ შორის, წარადგინოს საინკასო დავალება გადასახადის გადამხდელის საბანკო ანგარიშებზე. შესაბამისად, კასატორი მიიჩნევს, რომ ამ ნაწილშიც შემოსავლების სამსახურის მიერ გამოცემული აქტი სრულიად კანონშესაბამისია.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებამი იქნა მიღებული საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ნოემბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებამი იქნა მიღებული სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2021 წლის 25 მარტის განჩინებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის

საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მათი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებელი გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 12 თებერვლის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შპს „...ოს“ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

საკასაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციის 207-ე მუხლის „გ“ და „კ“ ქვეპუნქტებზე, რომელთა თანახმად, დეკლარანტი არის პირი, რომელიც საქონლის დეკლარირებას ახორციელებს თავისი სახელით ან რომლის სახელითაც ხორციელდება დეკლარირება ამ კარით დადგენილი წესით. საბაჟო დეკლარაცია არის დოკუმენტი, რომლითაც პირი აცხადებს საქონლის მიმართ სასაქონლო ოპერაციის გამოყენების განზრახვას. მითითებული მუხლის „ნ“, „ჟ“ და „ღ“ ქვეპუნქტების თანახმად, საქონლის წარდგენა არის შემოსავლების სამსახურის მიერ განსაზღვრულ ადგილზე საქონლის მიტანის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება. საქონლის დეკლარირება არის ქმედება, რომლითაც პირი აცხადებს საქონლის მიმართ სასაქონლო ოპერაციის გამოყენების განზრახვას. ზოგადი დეკლარირება კი არის საქონელზე იმ ზოგადი მონაცემების წარდგენა, რომლებიც აუცილებელია საბაჟო ზედამხედველობისა და საბაჟო კონტროლის განხორციელებისათვის. ამავე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, იმპორტის გადასახდელი არის იმპორტის გადასახადი, აქციზი, დღგ, რომლის გადახდის ვალდებულება წარმოიშობა საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის შემოტანასთან დაკავშირებით, ხოლო „მ“ ქვეპუნქტი განსაზღვრავს, რომ საქონლის მფლობელი არის პირი, რომელიც საქართველოს საბაჟო საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებულ ოპერაციებში არის საქონლის მესაკუთრე, ან რომელსაც აქვს საქონლის განკარგვის მსგავსი უფლება, ან რომლის ფიზიკური კონტროლის ქვეშაც არის საქონელი.

საკასაციო პალატა ასევე მიუთითებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციის 215-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, საქონლის საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე შემოტანა/საბაჟო ტერიტორიიდან გატანა ხორციელდება საბაჟო გამშვები პუნქტის ან საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ განსაზღვრული სხვა ადგილის გავლით და, შესაბამისად, სავალდებულოა მისი წარდგენა. ეს ვალდებულება არ ვრცელდება მილსადენით ან ელექტროგადამცემი ხაზით, საზღვაო ან საჰაერო სატრანსპორტო საშუალებით საქართველოს ტერიტორიული წყლების ან საჰაერო სივრცის გავლით გადაადგილებულ საქონელზე. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის შემოტანამდე ან შემოტანილი საქონლის წარდგენისას ხორციელდება ზოგადი დეკლარირება. მითითებული მუხლის მე-6 ნაწილის მიხედვით, საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე შემოტანის შემდეგ ან შემოტანამდე საქონელი ექვემდებარება საბაჟო გამშვებ პუნქტში, საბაჟო ტერმინალში ან საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ განსაზღვრულ ადგილზე გაფორმებას. აღნიშნული მუხლის მე-10 ნაწილის თანახმად, საქონლის წარდგენისა და გაფორმების ვალდებულება ეკისრება დეკლარანტს ან/და საქონლის მფლობელს. ამავე კოდექსის 218-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, საქონლის გაფორმების მიზნით წარდგენილი უნდა იქნეს საბაჟო დეკლარაცია, რომლის საფუძველზედაც განისაზღვრება სასაქონლო ოპერაცია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად კი, რეგისტრაციის დღიდან საბაჟო დეკლარაცია არის იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დამადასტურებელი დოკუმენტი, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საგადასახადო დეკლარაცია არის გადასახადის გადამხდელის ანგარიშგება მიღებული შემოსავლებისა და გაწეული ხარჯების, შემოსავლის წყაროების, გადასახადით დასაბეგრი სხვა ობიექტების, საგადასახადო შეღავათების, გამოანგარიშებული გადასახადის თანხის ან/და გადასახადის გამოანგარიშებასა და გადახდასთან დაკავშირებული სხვა მონაცემების შესახებ. გადასახადის გადამხდელი ვალდებულია, საგადასახადო ორგანოს წარუდგინოს საგადასახადო დეკლარაცია საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებსა და ვადაში. ამასთან, საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ ამ ვალდებულების შესრულების მიზნით კანონი გადამხდელს ანიჭებს უფლებას, აირჩიოს დეკლარაციის წარდგენის ფორმა. კერძოდ, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 67-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, პირს უფლება აქვს, პირადად წარადგინოს საგადასახადო დეკლარაცია საგადასახადო ორგანოში, აგრეთვე გაგზავნოს იგი დაზღვეული საფოსტო გზავნილით ან ელექტრონული ფორმით. შესაბამისად, საკასაციო პალატის განმარტებით, საგადასახადო კანონმდებლობა ცხადყოფს, რომ გადასახადის გადამხდელი აღჭურვილია დეკლარაციის წარდგენის ფორმის შერჩევის თავისუფლებით. თავის მხრივ, საგადასახადო კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს საგადასახადო ორგანოს უფლებამოსილებას, ჩაერიოს გადასახადის გადამხდელის მიერ დეკლარაციის ფორმის არჩევაში და თავად განუსაზღვროს გადამხდელს კონკრეტულ შემთხვევაში დეკლარირებისათვის საჭირო/მისაღები ფორმა. ამდენად,

დეკლარაციის წარდგენის ფორმის შერჩევის თვალსაზრისით, საგადასახადო კანონმდებლობა გადასახადის გადამხდელის აბსოლუტურ ნებაზეა მორგებული. განსახილველ შემთხვევაში, საგულისხმოა, რომ საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები მიუთითებს, რომ შპს „...ომ“ აირჩია დეკლარაციის წარდგენის ელექტრონული ფორმა.

საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 227-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის მიხედვით, საქონლის გაფორმებისას გამოსაყენებელი ერთ-ერთი სასაქონლო ოპერაცია არის იმპორტი. მითითებული მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების თანახმად, საქონლის გაფორმებისას ხორციელდება დეკლარირება. საქონლის გაფორმებისას, სასაქონლო ოპერაციის პირობების შესაბამისად, წარმოიშობა კუთვნილი გადასახადების გადახდის ან/და გარანტიის წარდგენის ვალდებულება. ამავე მუხლის მე-4 და მე-5 ნაწილებით კი დადგენილია, რომ გადასახადების გადახდის ან/და გარანტიის წარდგენის ვალდებულება ეკისრება დეკლარანტს ან საქონლის მფლობელს. სასაქონლო ოპერაციებში საქონლის მოქცევისა და სასაქონლო ოპერაციების გამოყენების წესებს განსაზღვრავს საქართველოს ფინანსთა მინისტრი.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს განმარტებას, რომ გადამხდელის უფლებები უზრუნველყოფილია შესაბამისი ვალდებულებებით. კონკრეტულ შემთხვევაში გადასახადის გადამხდელის თითოეულ უფლებას შეესაბამება საგადასახადო ორგანოს ვალდებულება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 51-ე მუხლი არ მოიცავს საგადასახადო ორგანოს ვალდებულებების ამომწურავ ჩამონათვალს, რაც გულისხმობს, რომ საგადასახადო ორგანოებს აგრეთვე ეკისრებათ ამ კოდექსითა და სხვა საკანონმდებლო აქტებით გათვალისწინებული ვალდებულებები. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ საგადასახადო კოდექსის 51-ე მუხლი (საგადასახადო ორგანოთა ვალდებულებები) არ ითვალისწინებს საგადასახადო კოდექსის 41-ე მუხლით გათვალისწინებული გადასახადის გადამხდელის უფლების შესაბამის რაიმე ვალდებულებას, საგადასახადო ორგანოები ვალდებულნი არიან უზრუნველყონ გადასახადის გადამხდელის უფლებების რეალური დაცვა. საკასაციო პალატა ასევე იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებას, რომ გადამხდელის მიერ ამ უფლების გამოყენება უზრუნველყოფილია საგადასახადო ორგანოს ვალდებულებით, რაც განსახილველ შემთხვევაში, გამოიხატებოდა გადამხდელის მიერ ელექტრონული დეკლარაციის შევსების/რეგისტრაციის უზრუნველყოფაში. ამდენად, დაუშვებელია ისეთი მიდგომა, როდესაც წყდება კავშირი უფლებასა და მის მატერიალურ სუბიექტს შორის, რასაც შედეგად ამ უფლების უარყოფა მოჰყვება.

საკასაციო პალატა ყურადღებას მიაქცევს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის #996 ბრძანებით დამტკიცებული „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ ინსტრუქციის მე-11 მუხლის მე-5 პუნქტზე, რომლის თანახმად, ელექტრონული ფორმით კომუნიკაციაზე გადასვლის შესახებ გადასახადის გადამხდელის განცხადების მიღებიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში საგადასახადო ორგანო უზრუნველყოფს გადასახადის გადამხდელის გადაყვანას კომუნიკაციის ელექტრონულ ფორმაზე და მოკლე ტექსტური შეტყობინებით აცნობებს მას ავტორიზაციის შესახებ. თუ განცხადება არ შეესაბამება დადგენილ მოთხოვნებს, საგადასახადო ორგანო გადასახადის გადამხდელს უზავნის წერილობით უარს განცხადების დაკმაყოფილებაზე.

საკასაციო პალატა ასევე მიუთითებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციის 44-ე მუხლის მე-12 ნაწილზე, რომლის თანახმად, საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ უფლებამოსილებათა განხორციელებისას საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს, წერილობითი ან/და ელექტრონული დოკუმენტის (მათ შორის, საარქივო მასალის) სახით შექმნას, მიიღოს, გაგზავნოს, შეინახოს და გასცეს ნებისმიერი დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება სამართლებრივი შედეგები მოჰყვეს, აგრეთვე გამოიყენოს ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა. ელექტრონულ დოკუმენტს და მის ამონაბეჭდს აქვს ისეთივე იურიდიული ძალა, როგორც წერილობით დოკუმენტს.

საკასაციო პალატა ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს განმარტებას, რომ ზემოაღნიშნული სამართლებრივი საფუძვლების გათვალისწინებით, საგადასახადო ორგანოში არსებულ ელექტრონულ დოკუმენტაციას აქვს სამართლებრივი ძალა და, შესაბამისად, ელექტრონული სისტემის გამართულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელია საგადასახადო ორგანო. ამავე მუხლის მე-16 ნაწილის მიხედვით, ცალსახაა, რომ გადასახადის გადამხდელსა და საგადასახადო/დავის განმხილველ ორგანოს შორის ელექტრონული მიმოწერისა და დოკუმენტის საჯაროდ გავრცელების წესის განსაზღვრის კომპეტენცია კანონმდებელს დელეგირებული აქვს აღმასრულებელ ხელისუფლებაზე, კონკრეტულად - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე. ამდენად, კანონმდებლის მიერ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 44-ე მუხლის მე-16 ნაწილით გადასახადის გადამხდელსა და საგადასახადო/დავის განმხილველ ორგანოს შორის ელექტრონული მიმოწერის წესის განსაზღვრის კომპეტენციის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე დელეგირება ნიშნავს, რომ საგადასახადო სამართალურთიერთობებში საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ადგენს ელექტრონული მიმოწერის წესს, ანუ ნორმატიულ სტანდარტებს.

ამასთან, საკასაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-8 მუხლის მე-8 ნაწილზე, რომლის თანახმად, გადასახადების ადმინისტრირება არის გადასახადების გამოანგარიშებასთან, გადახდასთან და დეკლარირებასთან, საგადასახადო კონტროლთან, აგრეთვე გადასახადის გადამხდელთა აღრიცხვასთან, ინფორმირებასთან და საგადასახადო ვალდებულებათა შესრულების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ფორმების,

მეთოდებისა და წესების ერთობლიობა, რომლებსაც საგადასახადო ორგანოები ახორციელებენ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის აღსრულების პროცესში. საკასაციო სასამართლო ასევე ეთანხმება სააკელაციო სასამართლოს შეფასებას, რომ მითითებულ ტერმინში იგულისხმება, რომ კანონმდებელი აღნიშნულ ფუნქციასა და პროცედურას სწორედ სისტემატიზირებულ და მეთოდურად დაგეგმილ ღონისძიებათა კომპლექსად მოიაზრებს, რომლის კვალიფიციური და ჯეროვანი აღსრულება საგადასახადო ორგანოების ვალდებულებას წარმოადგენს.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ გადასახადის გადამხდელისათვის დეკლარაციის ელექტრონული ფორმით წარდგენის უფლების მინიჭება ადასტურებს კანონმდებლისა და საგადასახადო ორგანოების მხრიდან ამ უფლების ეფექტური და შეუფერხებელი რეალიზაციისათვის შესაბამისი პირობების შექმნის ვალდებულების არსებობას. საჭირო საკანონმდებლო მოწესრიგებისა თუ საგადასახადო ორგანოთა შემხვედრი ვალდებულების არსებობის გარეშე, დეკლარაციის წარდგენის ფორმის შერჩევის უფლება იქნის ილუზორულ ბუნებას. დაუშვებელია, კანონმდებლობა ითვალისწინებდეს რაიმე უფლებას და ამავდროულად, არ იძლეოდეს ამ უფლების რეალიზაციის ქმედით შესაძლებლობას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, უფლება დაკარგავდა თავის სუბსტანციას.

საკასაციო სასამართლო მიზანშეწონილად მიიჩნევს, ყურადღება გაამახვილოს საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებზე, კერძოდ, 2016 წლის 26 დეკემბერს ელექტრონული დეკლარაციის წარდგენის მიუხედავად, შემოსავლების სამსახურმა განცხადებელს - შპს „...ოს“ აცნობა, რომ პროგრამული ხარვეზის გამო ვერ ხერხდებოდა წინასწარი დეკლარირება და მას შეეძლო განმეორებით მოეთხოვა დეკლარაციის ელექტრონულად შევსება. დადგენილია, რომ 2016 წლის 27 და 28 დეკემბერს შპს „...ოს“ კვლავ გამოცხადდა „თბილისი გეზში“ ადგილზე დეკლარაციის შევსების მიზნით, თუმცა მას კვლავ უარი ეთქვა მის შევსებაზე. 2016 წლის 28 დეკემბერს, შპს „...ომ“ 4-ჯერ (09:07:45 სთ-ზე, 09:09:39 სთ-ზე, 09:11:47 სთ-ზე, 09:12:22 სთ-ზე) მიმართა განცხადებით საბაჟო დეპარტამენტს ავტომატური გაფორმების მიზნით რიგის დაკავებაზე. 28 დეკემბერს წარდგენილ რიგის დაკავების ორ მოთხოვნას იმავე დღესვე გაეცა უარყოფითი პასუხი, მესამეს - 3 იანვარს, ხოლო მეოთხეს - 4 იანვარს. აღნიშნულის თაობაზე, შპს „...ომ“ 2016 წლის 29 დეკემბერს #... წერილით აცნობა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის პირველ მოადგილეს, მაგრამ მიუხედავად აღნიშნულისა, პასუხი მას არ მიუღია. 2017 წლის 4 იანვარს, ტვირთის განბაჟებამდე, 12:40 საათზე, შპს „...ომ“ #... განცხადებით მიმართა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტს და იმპორტირებული საქონლის 2017 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი კანონმდებლობით განბაჟება მოითხოვა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 188-ე მუხლში სიგარეტზე სააქციზო განაკვეთის გაზრდის თაობაზე ცვლილებები განხორციელდა 2016 წლის 16 დეკემბრის #97-ის კანონით, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და რომლის თანახმად, 20 ლერ ფილტრიან სიგარეტზე აქციზის განაკვეთი 1.1 ლარის ნაცვლად გახდა 1.7 ლარი, ხოლო 20 ლერ უფილტრო სიგარეტზე 0.3 ლარის ნაცვლად გახდა 0.6 ლარი.

ამასთან, საქმის მასალებით, კერძოდ, სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინებით დადგენილია, რომ ... დეკლარაციით გადასახდელმა თანხამ შეადგინა აქციზის გადასახადის ნაწილში - 1336600 ლარი, დღგ-ის ნაწილში - 309 993 ლარი, მომსახურების საფასური - 400 ლარი. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინების თანახმად კი, ... დეკლარაციით გადასახდელმა თანხამ შეადგინა: აქციზის გადასახადის ნაწილში - 1455000 ლარი, დღგ-ის ნაწილში - 335 156 ლარი, მომსახურების საფასური - 400 ლარი.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ განსახილველ შემთხვევაში, საკითხი არ დგას 2017 წლის 4 იანვრის საბაჟო დეკლარაციის კანონიერება/უკანონობაზე, არამედ მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტმა შეგნებულად, განბაჟების დროის არასწორად განსაზღვრიდან გამომდინარე, ხელოვნური ბარიერების გამოყენებით, შექმნა ის გარემოება, რომ მათ უკანონო ქმედებებს მისცემოდა ფორმალურად კანონიერი სახე და თუ საქონელს განბაჟებდნენ 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ, მეწარმეს ზედმეტად გადაახდევინებდნენ 1 115 702.7 ლარს. მოსარჩელე ასევე მიუთითებს, რომ იმავე დღეს - 2017 წლის 4 იანვარს, საქონლის დეკლარირებისა და განბაჟების შემდეგ კვლავ მიმართა განცხადებით საბაჟო დეპარტამენტს, რომლითაც არ დაეთანხმა #... და #... ინვოისებით განსაზღვრულ საქონელზე 2017 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი განაკვეთების გაერცელებას, რადგანაც მიუხედავად არაერთი მცდელობისა, საქონლის 2016 წლის 31 დეკემბრამდე განბაჟება ადმინისტრაციული ორგანოს უკანონო ხელშეშლის შედეგად ვერ მოხერხდა.

ამასთან, რამდენადაც მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოთა მხრიდან განხორციელებულმა მოქმედებებმა ერთობლიობაში მოსარჩელისათვის ზიანის მიყენება გამოიწვია, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, განაცალკევოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობისა და ზიანის ანაზღაურების შესახებ სასარჩელო მოთხოვნები და მათი საფუძვლიანობა ცალ-ცალკე შეაფასოს. ამდენად, გამომდინარე იქიდან, რომ სარჩელი უმთავრესად ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნას ეფუძნება, საკასაციო პალატა მიზანშეწონილად მიიჩნევს გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების კანონიერება და ზიანის ანაზღაურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნის პერსპექტიულობა ერთობლივ სამართლებრივ კონტექსტში განიხილოს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, პირი, რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან

გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი. ამავე კოდექსის 1005-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, თუ სახელმწიფო მოსამსახურე ან საჯარო მოსამსახურე განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით არღვევს თავის სამსახურებრივ მოვალეობას სხვა პირის მიმართ, სახელმწიფო (მუნიციპალიტეტი) ან ის ორგანო, რომელშიც აღნიშნული მოსამსახურე მუშაობს, ვალდებულია აანაზღაუროს მიყენებული ზიანი. განზრახვის ან უხეში გაუფრთხილებლობის დროს სახელმწიფო მოსამსახურე ან საჯარო მოსამსახურე სახელმწიფოსთან (მუნიციპალიტეტთან) ერთად, სოლიდარულად აგებს პასუხს.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა ადადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოება. ამავე კოდექსის 412-ე მუხლის მიხედვით, ანაზღაურებას ექვემდებარება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზიანის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მოხელის ქმედება, რომელმაც ზიანი გამოიწვია, უნდა გამომდინარეობდეს მოხელის სამსახურებრივი მოვალეობიდან და უნდა იყოს მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული, რაც გამოიხატება პირის შეგნებულ, მიზანმიმართულ უმოქმედობაში ან უხეშ გაუფრთხილებლობაში, ანუ პირი შეგნებულად უნდა უშვებდეს პირისათვის ზიანის მიმყენებელი გარემოების დადგომას და არ ახორციელებდეს მისთვის კანონით დაკისრებულ ვალდებულებებს მის თავიდან ასაცილებლად. ამასთან, ქმედების უკანონობა დადასტურებული უნდა იყოს კანონით დადგენილი წესით, რომელიც პირდაპირ მიზეზობრივ კავშირში იქნება დამდგარ ზიანთან. ზიანის მიმყენებლის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასა და დამდგარ ზიანს შორის მიზეზობრივი კავშირის არსებობა კი წარმოადგენს დელიქტური პასუხისმგებლობის დადგომის სავალდებულო პირობას და გამოიხატება იმაში, რომ პირველი წარმოშობს მეორეს. პასუხისმგებლობა დგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ზიანი იყო ზიანის მიმყენებლის მოქმედების (უმოქმედობის) პირდაპირი და გარდაუვალი შედეგი.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს შეფასებას, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით და მხარეთა განმარტებით ცალსახად სახეზეა ხელოვნური ბარიერების შექმნის გზით ხელის შეშლა, რათა კომპანიას არ მისცემოდა შესაძლებლობა დეკლარირება განეხორციელებინა 2017 წლის 1 იანვრამდე. აღნიშნულის საპირისპიროდ, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს ზემოხსენებული დასკვნა ემყარება მარტოოდენ ვარაუდს, რამდენადაც საქმის მასალებში არ მოიპოვება სარწმუნო მტკიცებულება, რომელიც უტყუარად დაადასტურებდა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შპს „...ოს“ მიმართ საქონლის განბაჟებისათვის ხელის შეშლის განზრახვას. თავის მხრივ, სააპელაციო სასამართლო ამგვარი განზრახვის არსებობის დასადასტურებლად მიუთითებს მარტოდენ შპს „...ოს“ დეკლარაციის ელექტრონული ფორმით წარდგენის არაერთგზის მცდელობებზე, პროგრამული ხარვეზის არსებობასა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 14 მარტის #... წერილზე. აღნიშნულ წერილში მითითებულია სსიპ შემოსავლების სამსახურის მონაცემთა ერთიანი ელექტრონული ბაზების მონაცემები 2016 წლის 27-31 დეკემბერს იმპორტირებული საქონლის შესახებ, კერძოდ: 2016 წლის 27 დეკემბერს, განბაჟებულ იქნა 129 647.1 ლარის ღირებულების 65 000 კოლოფი სიგარეტი თამბაქოს შემცველობით. ამავე დღეს განბაჟებულ იქნა 90 548 816.2 ლარის ღირებულების სხვა საქონელი. 2016 წლის 28 დეკემბერს, განბაჟებულ იქნა 2 588 311.5 ლარის ღირებულების 4 360 000 კოლოფი სიგარეტი თამბაქოს შემცველობით. ამავე დღეს განბაჟებულ იქნა 72 154 721.9 ლარის ღირებულების სხვა საქონელი. 2016 წლის 29 დეკემბერს, განბაჟებულ იქნა 388 627.1 ლარის ღირებულების 500 000 კოლოფი სიგარეტი თამბაქოს შემცველობით. ამავე დღეს განბაჟებულ იქნა 51 100 147.1 ლარის ღირებულების სხვა საქონელი. 2016 წლის 30 დეკემბერს, განბაჟებულ იქნა 569 951.2 ლარის ღირებულების 1 120 000 კოლოფი სიგარეტი თამბაქოს შემცველობით. ამავე დღეს განბაჟებულ იქნა 140 712 701.1 ლარის ღირებულების სხვა საქონელი. 2016 წლის 31 დეკემბერს, განბაჟებულ იქნა 1 856 637.6 ლარის ღირებულების 3 805 500 კოლოფი სიგარეტი თამბაქოს შემცველობით. ამავე დღეს განბაჟებულ იქნა 56 192 244 ლარის ღირებულების სხვა საქონელი. 2016 წლის 26 დეკემბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით, სულ განბაჟებულ იქნა 416 241 804.8 ლარის ღირებულების სხვადასხვა კოდირების საქონელი, მათ შორის, 5 533 174.5 ლარის ღირებულების სიგარეტი თამბაქოს შემცველობით

მითითებულ ფაქტობრივ გარემოებასთან დაკავშირებით, საკასაციო პალატა მიზანშეწონილად მიიჩნევს მიუთითოს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 26 ივლისის #290 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის გადაადგილებისა და გაფორმების შესახებ ინსტრუქციაზე“, რომლის მიხედვით, საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე შემოტანილი/საქართველოს საბაჟო ტერიტორიიდან გასატანი საქონლის გაფორმების ადგილებია: გაფორმების ეკონომიკური ზონა (გეზ) - თბილისი; გაფორმების ეკონომიკური ზონა (გეზ) - ბათუმი; გაფორმების ეკონომიკური ზონა (გეზ) - ფოთი; გაფორმების ეკონომიკური ზონა (გეზ) - აეროპორტი; გაფორმების ეკონომიკური ზონა (გეზ) - თბილისი 2.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის ზემოაღნიშნული წერილი შეიცავს 2016 წლის 27-31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში განბაჟებული იმპორტირებული საქონლის ჯამურ მონაცემებს. მასში არ არის დაკონკრეტებული ინფორმაცია, სხვა იმპორტირება მიმართ ხორციელდებოდა თუ არა იმპორტირებული საქონლის განბაჟებასთან დაკავშირებული პროცედურები უშუალოდ გეზ „თბილისის“ საბაჟო კონტროლის ზონაში. შესაბამისად, სსიპ შემოსავლების სამსახურის ზემოხსენებული წერილი ვერ აკმაყოფილებს პროგრამული ხარაზის არსებობის მისამართობასა და ამავროლოაო. ვერ

ადასტურებს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან მოსარჩელისათვის რაიმე სპეციალური ხელოვნური ბარიერების შექმნის განზრახვას.

რაც შეეხება უშუალოდ პროგრამული ხარვეზის არსებობას, საკასაციო სასამართლო ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში, შპს „...ს“ სახელზე საბაჟო კონტროლის ზონაში საქონელი შემოსულია 2016 წლის 26 დეკემბერს, ანუ წლის დასკვნით პერიოდში. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ელექტრონული დეკლარირების შემავრცელებელ პროგრამულ ხარვეზს შესაძლოა მართლაც ეარსება წლის ბოლოს, როგორც წესი, საბაჟო კონტროლის ზონებში განსაბაჟებელი საქონლის სიმრავლისა და გადატვირთული სამუშაო გრაფიკის გამო. ამდენად, საგადასახადო ორგანოთა მიერ დასახელებული მიზეზი არ არის საფუძველს მოკლებული.

ზემოაღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ მოსარჩელემ ვერ შეძლო უტყუარად დაედასტურებინა პროგრამული ხარვეზის არარსებობა და ვერც ის ფაქტი, რომ საგადასახადო ორგანოები მხოლოდ შპს „...ს“ უშლიდნენ ხელს საბაჟო კონტროლის ზონაში შემოსული საქონლის განბაჟებისთვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელებაში. **თუმცა, საკასაციო სასამართლო ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ დეკლარირების შემავრცელებელი ისეთი გარემოების არსებობა, რომელიც არ ყოფილა გამოწვეული გადასახადის გადამხდელის ბრალით, არ უნდა აუარესებდეს გადამხდელის მდგომარეობას.**

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, არსებითაა ერთმანეთისაგან გაიმიჯნოს საგადასახადო ვალდებულების წარმოშობისა და საგადასახადო ვალდებულების შესრულების მომენტი. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გადასახადებით დაბეგვისათვის გამოიყენება საგადასახადო ვალდებულების წარმოშობის დღისათვის მოქმედი საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა. ამასთან, საგადასახადო დეკლარაცია არის პირის ანგარიშგება ამ კოდექსით დადგენილი გადასახადის გამოანგარიშების შესახებ.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მნიშვნელოვნად მიიჩნევს მოსარჩელის განმარტებას, რომ გადასახადის გადამხდელს თავიდანვე, 2017 წლის 1 იანვრამდე ჰქონდა წარდგენილი ყველა საჭირო დოკუმენტი იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის დეკლარაციის შესავსებად. მისივე მითითებით, 4 იანვრის დეკლარაციის შევსებისას მას რაიმე დამატებითი დოკუმენტი არ წარუდგენია. შესაბამისად, მოსარჩელემ ჯერ კიდევ დეკემბრის თვეში განხორციელა ყველა მოქმედება, რათა 2017 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი განაკვეთით მომხდარიყო გადასახადის დარიცხვა, თუმცა, არსებული სისტემური ხარვეზის გათვალისწინებით, მას გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული ნორმატიული რეგულირების მიხედვით დაერიცხა, რამაც შედეგად ფინანსური ვალდებულების გაზრდა გამოიწვია.

იმ ფაქტობრივი გარემოების მხედველობაში მიღებით, რომ მოსარჩელეს ჯერ კიდევ 2016 წლის 26 დეკემბრიდან ჰქონდა დეკლარაციის წარდგენის არაერთი მცდელობა, შპს „...ს“ მკაფიოდ ჰქონდა გამოხატული დეკლარაციის წარდგენის გზით იმპორტირებული საქონლის განაკვეთის გაზრდამდე (2017 წლის 1 იანვრამდე) განბაჟების ნება და მზაობა. აღნიშნულს ცხადყოფს ისიც, რომ გადასახადის გადამხდელს 2017 წლის 4 იანვრისათვის დამატებით არ წარუდგენია არც ერთი დოკუმენტი, საბოლოოდ, დეკლარირება განხორციელდა ზუსტად იმ დოკუმენტაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მოსარჩელემ საგადასახადო ორგანოში ჯერ კიდევ 2016 წლის 26 დეკემბერს წარადგინა. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მართალია, დეკლარაციის წარდგენა წარმოადგენს საქონლის განბაჟებისა და საგადასახადო ვალდებულების გამოანგარიშებისათვის სავალდებულო წინაპირობას, თუმცა იმ პირობებში, როდესაც მისი წარდგენის შეუძლებლობა გამოწვეულია ტექნიკური ხარვეზის არსებობის მოტივით ან სხვა რაიმე ობიექტური მიზეზით და ორგანიზაციას ნათლად აქვს გამოხატული დეკლარირების ნება და მზაობა, დაუშვებელია, გადასახადის გადამხდელის ბრალისაგან დამოუკიდებელი გარემოებებით შექმნილი წინააღმდეგობა ამძიმებდეს გადასახადის გადამხდელის ფინანსურ მდგომარეობას.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ გაუმართლებელია, ნორმის განმარტება მხოლოდ მის ფორმალურ საწყისებს დაეფუძნოს. მოცემულ შემთხვევაში, მართალია, ფორმალურად საგადასახადო ვალდებულება 2017 წლის 4 იანვარს, ანუ დეკლარაციის წარდგენის მომენტში წარმოიშვა, თუმცა ფორმალურ საზღვრებს მიღმა გარემოებათა ერთობლიობაში შეფასება ცხადყოფს, რომ საგადასახადო ორგანოებს მხედველობიდან გამორჩათ ობიექტური ფაქტობრივი მდგომარეობა, რომ შპს „...ს“ არაერთგზისი მცდელობებისა და ცალსახა მზაობის მიუხედავად, 2017 წლის 1 იანვრამდე დეკლარაციის წარდგენა, საქონლის განბაჟება და საგადასახადო ვალდებულების განსაზღვრა ვერ განხორციელდა სწორედ ადმინისტრაციულ ორგანოში არსებული პროგრამული ხარვეზის გამო, რომლის გამართულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელიც სწორედ ეს ორგანოა. რომ არა ტექნიკური ხარვეზი, შპს „...ს“ 2017 წლის 1 იანვრამდე შეძლებდა დეკლარაციის დროულად წარდგენას და საქონლის განბაჟებისა და საგადასახადო ვალდებულების წარმოშობისათვის საჭირო ყველა ღონისძიების განხორციელებას.

საკასაციო პალატა, ასევე, მიიჩნევს, რომ გაზრდილი განაკვეთით საგადასახადო ვალდებულების განსაზღვრამ განაპირობა გადასახადის გადამხდელისათვის დამატებით 1 115 702.7 (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ლარის დარიცხვა და შემდგომში, საინკასო დავალებების საფუძველზე საბანკო ანგარიშებიდან ჩამოწერა. მოსარჩელის მიერ აღნიშნული თანხა მოთხოვნილ იქნა როგორც საგადასახადო ორგანოთა მხრიდან გადასახადის გადამხდელისათვის მიყენებული ზიანი და სააპელაციო სასამართლოს

შემოსავლების სამსახურს ზემოთ მითითებული თანხა სოლიდარულად დაეკისრათ სწორედ მოსარჩელისათვის მიყენებული ზიანის სახით.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდი პალატის გადაწყვეტილებაზე (საქმე #ას-664-635-2016, 02.03.2017წ.), სადაც განიმარტა, რომ „სასამართლოს უპირველესი ამოცანაა, დაადგინოს, თუ რას ითხოვს მოსარჩელე მოპასუხისაგან და რის საფუძველზე, ანუ რომელ ფაქტობრივ გარემოებებზე ამყარებს თავის მოთხოვნას. სასამართლომ მხარის მიერ მითითებული მოთხოვნის ფარგლებში უნდა მოძებნოს ის სამართლებრივი ნორმა (ნორმები), რომელიც იმ შედეგს ითვალისწინებს, რისი მიღწევაც მხარეს სურს. ამასთან, მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძველად განხილული ნორმა (ან ნორმები) შეიცავს იმ აღწერილობას (ფაქტობრივ შემადგენლობას), რომლის შემოქმედებაც სასამართლოს პრეროგატივაა და რომელიც უნდა განხორციელდეს ლოგიკური მეთოდების გამოყენების გზით, ანუ სასამართლომ უნდა დაადგინოს, ნორმაში მოყვანილი აბსტრაქტული აღწერილობა რამდენად შეესაბამება კონკრეტულ ცხოვრებისეულ სიტუაციას და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები. ის მხარე, რომელსაც აქვს მოთხოვნა მეორე მხარისადმი, სულ მცირე, უნდა უთითებდეს იმ ფაქტობრივ შემადგენლობაზე, რომელსაც სამართლის ნორმა გვთავაზობს. აქედან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძვლის რომელიმე ფაქტობრივი წინამძღვრის (სამართლებრივი წინაპირობის) არარსებობა გამორიცხავს მხარისათვის სასურველი სამართლებრივი შედეგის დადგომას (იხ. სუსგ #ას15-29-1443-2012, 09.12.2013წ.; შდრ. სუსგ საქმე #ას-973-1208-04). ამდენად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამართლის ნორმის გამოყენება სასამართლოს კომპეტენციას განეკუთვნება (Iura novit curia - სასამართლომ იცის კანონი) და არასწორი ნორმატიული საფუძვლის მითითების გამო სარჩელის უარყოფა დაუშვებელია.

საკასაციო სასამართლოს არაერთ გადაწყვეტილებაში განუმარტავს, რომ „სასარჩელო მოთხოვნის დამფუძნებელი სამართლებრივი ნორმის მისადაგება სასამართლოს პრეროგატივაა, ამ შემთხვევაში მთავარია სარჩელში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების შესატყვისი მტკიცებულებებით გამყარება, რაც მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძვლის მიუთითებლობის შემთხვევაშიც ან არასწორად მითითების დროსაც კი, მოწინააღმდეგის პოზიციისა და საქმეზე მტკიცებულებათა ერთობლიობით გაანალიზებისა და შეჯერების შედეგად, სასამართლოს კვლევისა და იურიდიული შეფასების საგანია“ (იხ. სუსგ #ას-493-473-2016, 14.12.2016წ.; ასევე, შდრ. სუსგ #ას-1224-1149-2015, 20.05.2016წ.; #ას-920-870-2015, 09.06.2016წ.; #ას-101-97-2016, 15.07.2016წ.; #ას-195-183-2014, 21.10.2016წ.).

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააკვეციო სასამართლოს მიერ მოსარჩელისათვის ზიანის მიყენების ფაქტის დადასტურებას, ასევე, მოთხოვნილი 1 115 702.7 ლარის (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ზიანის ანაზღაურების სახით მოპასუხეთათვის სოლიდარულად დაკისრებას და აღნიშნულის საპირისპიროდ განმარტავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელემ ვერ უზრუნველყო ადმინისტრაციულ ორგანოთა მხრიდან უშუალოდ შპს „...ოსათვის“ დეკლარირებისათვის ხელის შეშლის განზრახვის ან საგადასახადო ორგანოს თანამშრომლების ქმედებებში უხეში გაუფრთხილებლობის ნიშნების არსებობის დამტკიცება, რაც შედეგად, გამორიცხავდა ზიანის ანაზღაურების წინაპირობების არსებობას და შესაბამისად, სადავო სამართალურთიერთობის ზიანის ანაზღაურების ნორმების გამოყენების გზით გადაწყვეტას. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ გაზრდილი განაკვეთით გადამხდელისათვის გადასახადის და მის საფუძველზე, საურავისა და ჯარიმის დარიცხვა განაპირობა არა საგადასახადო ორგანოების მიზანმიმართულმა უკანონო მოქმედებებმა ან მათი მხრიდან მოსარჩელის მიმართ განზრახვის ან უხეში გაუფრთხილებლობის გამოჩენამ, არამედ გადასახადების გამოანგარიშების პროცესში საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებული დაბეგრის პრინციპების მიმართ ფორმალურმა მიდგომამ, გადასახადებით დაბეგრის მიზნებისათვის გამოსაყენებელი კანონმდებლობის სიტყვასიტყვითმა განმარტებამ. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შპს „...ოს“ საგადასახადო ვალდებულების 2017 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული განაკვეთით განსაზღვრა ეწინააღმდეგება საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილ გადასახადის გამოანგარიშების პრინციპებს. განსახილველ შემთხვევაში, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საგადასახადო ორგანო ვალდებული იყო, გადასახადი გამოენგარიშებინა გადამხდელის მიერ დეკლარაციის წარდგენის ნების გამოხატვის მომენტში (2016 წლის 26 დეკემბრის მდგომარეობით) მოქმედი განაკვეთით. ასეთ პირობებში, მოსარჩელეს აღარ მოუწევდა ზედმეტად 1 115 702.7 ლარის (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) გადახდა. ამდენად, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტები ეწინააღმდეგება მოქმედ კანონმდებლობას, რის გამოც ისინი მოთხოვნილ ნაწილში ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურს უნდა დაეკისროთ მოსარჩელისათვის ზედმეტად დარიცხული და საინკასო დავალებების საფუძველზე შპს „...ოს“ საბანკო ანგარიშებიდან ჩამოწერილი თანხის - 1 115 702.7 ლარის (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ანაზღაურება.

რაც შეეხება მიუღებელი შემოსავლის სახით ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნას, საკასაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებულებელი იარაღობა. ამასი კოდექსის 411-ი მუხლის თანახმად კი, ზიანი უნდა ანაზღაუროს არა მხოლოდ

ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო. განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელემ ვერ უზრუნველყო საგადასახადო ორგანოთა მხრიდან შპს „...ოსათვის“ განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით ზიანის მიყენების ფაქტის დადასტურება, რაც, ცხადია, გამორიცხავს მიუღებელი შემოსავლის სახით ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის საფუძვლიანობას.

რაც შეეხება დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენის საკითხს, მოსარჩელის მითითებით, დისკრიმინაციული მოპყრობა წარმოადგენდა მოტივს, რომელსაც ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან მის მიმართ უკანონო მოქმედებების განხორციელება დაეფუძნა. ამდენად, საკასაციო სასამართლო დისკრიმინაციული მოპყრობის არსებობა-არარსებობის საკითხის შეფასებისას ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა არ წარმოადგენდა შპს „...ოს“ ცალკე გამოყოფილ სასარჩელო მოთხოვნას. ამასთან, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით უარყოფილ იქნა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ შპს „...ოს“ მიმართ დისკრიმინაციული მოპყრობის ფაქტი.

საკასაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციის მე-14 მუხლზე, რომლის თანახმად, ყველა ადამიანი დაბადებით თავისუფალია და კანონის წინაშე თანასწორია განურჩევლად რასისა, კანის ფერისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა. „აღნიშნული კონსტიტუციური დანაწესი ახდენს არა მხოლოდ კანონის წინაშე თანასწორობის ძირითადი უფლების რეგლამენტირებას, არამედ, ასევე წარმოადგენს კანონის წინაშე თანასწორობის ფუნდამენტურ კონსტიტუციურ პრინციპს, „რომელიც, ზოგადად, გულისხმობს ადამიანების სამართლებრივი დაცვის თანაბარი პირობების გარანტირებას. კანონის წინაშე თანასწორობის უზრუნველყოფის ხარისხი ობიექტური კრიტერიუმია ქვეყანაში დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების უპირატესობით შეზღუდული სამართლის უზენაესობის ხარისხის შეფასებისათვის. ამდენად, ეს პრინციპი წარმოადგენს დემოკრატიული და სამართლებრივი სახელმწიფოს როგორც საფუძველს, ისე მიზანს“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2013 წლის 6 აგვისტოს #1/4/535 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ავთანდილ კახნიაშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-3; საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2010 წლის 27 დეკემბრის გადაწყვეტილება #1/1/493 საქმეზე „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებები: „ახალი მემარჯვენეები“ და „საქართველოს კონსერვატიული პარტია“ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-1; საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2013 წლის 11 ივნისის #1/3/534 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ტრისტან მამაგულაშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-2).

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზანია დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრა და ნებისმიერი ფიზიკური და იურიდიული პირისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი უფლებებით თანასწორად სარგებლობის უზრუნველყოფა, რასის, კანის ფერის, ენის, სქესის, ასაკის, მოქალაქეობის, წარმოშობის, დაბადების ადგილის, საცხოვრებელი ადგილის, ქონებრივი ან წოდებრივი მდგომარეობის, რელიგიის ან რწმენის, ეროვნული, ეთნიკური ან სოციალური კუთვნილების, პროფესიის, ოჯახური მდგომარეობის, ჯანმრთელობის მდგომარეობის, შეზღუდული შესაძლებლობის, სექსუალური ორიენტაციის, გენდერული იდენტობისა და გამოხატვის, პოლიტიკური ან სხვა შეხედულების ან სხვა ნიშნის მიუხედავად.

ამავე კანონის მე-3 მუხლის თანახმად, ამ კანონის მოთხოვნები ვრცელდება საჯარო დაწესებულებების, ორგანიზაციების, ფიზიკური და იურიდიული პირების ქმედებებზე ყველა სფეროში, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს ქმედებები არ რეგულირდება სხვა სამართლებრივი აქტით, რომელიც შეესაბამება ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებს.

მითითებული კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტი საქართველოს ტერიტორიაზე იმპერატიულად კრძალავს ნებისმიერი სახის დისკრიმინაციას. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად კი, პირდაპირი დისკრიმინაცია არის ისეთი მოპყრობა ან პირობების შექმნა, რომელიც პირს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი უფლებებით სარგებლობისას ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე ნიშნის გამო არახელსაყრელ მდგომარეობაში აყენებს ანალოგიურ პირობებში მყოფ სხვა პირებთან შედარებით ან თანაბარ მდგომარეობაში აყენებს არსებითად უთანასწორო პირობებში მყოფ პირებს, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როდესაც ამგვარი მოპყრობა ან პირობების შექმნა ემსახურება საზოგადოებრივი წესრიგისა და ზნეობის დასაცავად კანონით განსაზღვრულ მიზანს, აქვს ობიექტური და გონივრული გამართლება და აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში, ხოლო გამოყენებული საშუალებები თანაზომიერია ასეთი მიზნის მისაღწევად. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით კი, ირიბი დისკრიმინაცია არის ისეთი მდგომარეობა, როდესაც ფორმით ნეიტრალური და არსით დისკრიმინაციული დებულება, კრიტერიუმი ან პრაქტიკა პირს ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე ნიშნის გამო არახელსაყრელ მდგომარეობაში აყენებს ანალოგიურ პირობებში მყოფ სხვა პირებთან შედარებით ან თანაბარ მდგომარეობაში აყენებს არსებითად უთანასწორო პირობებში მყოფ პირებს, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როდესაც ამგვარი მდგომარეობა ემსახურება საზოგადოებრივი წესრიგისა და ზნეობის დასაცავად კანონით განსაზღვრულ მიზანს, აქვს ობიექტური და გონივრული გამართლება და აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში, ხოლო გამოყენებული საშუალებები თანაზომიერია ასეთი მიზნის მისაღწევად.

საკასაციო პალატა ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების ერთობლივი ანალიზის საფუძველზე, სარწმუნოდ ვერ იქნა დადასტურებული, რომ შპს „...ოს“ მიმართ ადგილი ჰქონდა განსხვავებულ მოპყრობას. ამასთან, მართოდენ დიფერენცირებული მოპყრობა არ წარმოადგენს დისკრიმინაციის ფაქტის უპირობოდ დადგენის საფუძველს. კერძოდ, საკონსტიტუციო სასამართლოს დამკვიდრებული სასამართლო პრაქტიკის თანახმად, „დიფერენცირებული მოპყრობისას ერთმანეთისგან უნდა განვასხვაოთ დისკრიმინაციული დიფერენციაცია და ობიექტური გარემოებებით განპირობებული დიფერენციაცია. განსხვავებული მოპყრობა თვითმიზანი არ უნდა იყოს. დისკრიმინაციას ექნება ადგილი, თუ დიფერენციაციის მიზეზები აუხსნელია, მოკლებულია გონივრულ საფუძველს. მაშასადამე, დისკრიმინაცია არის მხოლოდ თვითმიზნური, გაუმართლებელი დიფერენციაცია, სამართლის დაუსაბუთებელი გამოყენება კონკრეტულ პირთა წრისადმი განსხვავებული მიდგომით. შესაბამისად, თანასწორობის უფლებად კრძალავს არა დიფერენცირებულ მოპყრობას ზოგადად, არამედ მხოლოდ თვითმიზნურ და გაუმართლებელ განსხვავებას“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2010 წლის 27 დეკემბრის გადაწყვეტილება #1/1/493 საქმეზე „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებები: „ახალი მემარჯვენეები“ და „საქართველოს კონსერვატიული პარტია“ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-3; საკონსტიტუციო სასამართლოს 2013 წლის 11 აპრილის გადაწყვეტილება #1/1/539 საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბესიკ ადამია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-6).

ამდენად, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ საქმეში წარმოდგენილი არც ერთი მტკიცებულებით და საქმეზე დადგენილი არც ერთი ფაქტობრივი გარემოებით არ დასტურდება მოსარჩელის მიმართ განსხვავებული მოპყრობისა და მით უფრო, ამგვარი დიფერენცირებული მოპყრობის კომპანიის პარტნიორთა და დირექტორის ეთნიკური ნიშნით დისკრიმინაციული ხასიათი.

საკასაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 37-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, პროცესის ხარჯებს შეადგენს სასამართლო ხარჯები და სასამართლოსგარეშე ხარჯები. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასამართლო ხარჯებს შეადგენს სახელმწიფო ბაჟი და საქმის განხილვასთან დაკავშირებული ხარჯები. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, სასამართლოსგარეშე ხარჯებს წარმოადგენს ადვოკატისათვის გაწეული ხარჯები, დაკარგული ხელფასი (განაცდური), მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები, აგრეთვე მხარეთა სხვა აუცილებელი ხარჯები.

საკასაციო პალატა ასევე მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეულ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულ ფარგლებში, მაგრამ არაუმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – განსახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, 2 000 ლარამდე ოდენობით.

საკასაციო სასამართლოს მიერ ჩამოყალიბებული სასამართლო პრაქტიკის თანახმად, „ხარჯების ოდენობა უნდა განისაზღვროს მხარის მიერ სასამართლოში წარდგენილი ფაქტობრივად გაწეული ხარჯების ოდენობის დამადასტურებელი მტკიცებულებების საფუძველზე. ამგვარი მტკიცებულების არარსებობის შემთხვევაში, სასამართლოს მხარის მოთხოვნის საფუძველზე თვითონაც შეუძლია გონივრულ ფარგლებში განსაზღვროს მხარის მიერ გაწეული ხარჯების ოდენობა, თუკი აშკარაა, რომ პირის უფლების დარღვევის აღკვეთის მიზნით ხარჯი გაღებულია“ (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 9 თებერვლის #8ს-1330-1315(კ-11) გადაწყვეტილება).

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელის მოთხოვნას წარმოადგენდა მის სასარგებლოდ სასამართლოს გარეშე ხარჯის - ადვოკატის მომსახურებისთვის გადასახდელი ჰონორარის თანხის 5 000 ლარის ოდენობით ანაზღაურება.

საქმის მასალებით დადგენილია, რომ 2017 წლის 5 იანვარს „საადვოკატო ოფის მ. გ-ას“, რომელსაც წარმოადგენს მ. გ-ა, „ს...ესა“ და შპს „...ოს“ დირექტორს - ე. შ-ს შორის, დაიდო საადვოკატო მომსახურების თაობაზე #17-01 შეთანხმება. აღნიშნული შეთანხმების 4.1.1 პუნქტის თანახმად, პირველ ეტაპზე გადასარიცხ თანხად განისაზღვრა 5 000 ლარი.

აქვე წარმოდგენილია 2017 წლის 10 იანვრის საგადახდო დავალება #34 საადვოკატო მომსახურების საფასურის - 2500 ლარის გადახდის თაობაზე და ასევე და საგადახდო დავალება #35 საადვოკატო მომსახურების საფასურის - 2500 ლარის გადახდის თაობაზე.

ზემოთმითითებული ფაქტობრივი გარემოებებისა და სამართლებრივი ნორმების საფუძველზე, აგრეთვე, საქმის სპეციფიკის გათვალისწინებით და სარჩელის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების პირობებში, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და სსიპ შემოსავლების სამსახურს მოსარჩელის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროთ საპროცესო ხარჯის სახით (საადვოკატო მომსახურების) 2500 ლარის ანაზღაურება.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის მოთხოვნას ასევე წარმოადგენდა მოპასუხეებისათვის შპს „...ოს“ მიერ საქესპერტო მომსახურებისათვის გადახდილი საფასურის - 12 500 (თორმეტი ათას ხუთასი) ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ ანაზღაურების დაკისრება.

საკასაციო პალატა განმეორებით მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 37-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, პროცესის ხარჯებს შეადგენს სასამართლო ხარჯები და სასამართლოსგარეშე ხარჯები. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასამართლო ხარჯებს შეადგენს სახელმწიფო ბაჟი და საქმის განხილვასთან დაკავშირებული

ხარჯები. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, სასამართლოსგარეშე ხარჯებს წარმოადგენს ადვოკატისათვის გაწეული ხარჯები, დაკარგული ხელფასი (განაცდური), მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები, აგრეთვე მხარეთა სხვა აუცილებელი ხარჯები.

საქმის მასალებით პალატა დადგენილად მიიჩნევს, რომ 2017 წლის 14 თებერვალს ფ/პ რუსუდან შარაშენიძესა და შპს „...ოს“ დირექტორს - ე. შ-ს შორის დაიდო მომსახურების შესახებ #17-02 შეთანხმება. აღნიშნული შეთანხმებით დარგის სპეციალისტების (ექსპერტების) მონაწილეობით დასკვნის შედგენისათვის გაწეული მომსახურების საფასურად განისაზღვრა უნაღდო ანგარიშწორება - 12 500 ლარის ოდენობით. ამასთან, წარმოდგენილია 2017 წლის 14 თებერვლის საგადახდო დავალება #279 ექსპერტიზის საფასურის - 12 500 ლარის გადახდის თაობაზე.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ წარმოდგენილი საექსპერტო კვლევა თავისი შინაარსით, ძირითადად, წარმოადგენს სამართლებრივი შეფასების დოკუმენტს, რომელსაც არ გააჩნია საქმესთან დაკავშირებული რომელიმე ფაქტობრივი გარემოების მტკიცების ფუნქცია. შესაბამისად, წარმოდგენილი საექსპერტო კვლევის შინაარსის გათვალისწინებით და სარჩელის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების პირობებში, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და სსიპ შემოსავლების სამსახურს მოსარჩელის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროთ სასამართლოს გარეშე ხარჯის 1000 ლარის ოდენობით ანაზღაურება.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს - სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მოსარჩელეს პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისათვის გადახდილი აქვს 5 000 (ხუთი ათასი) ლარი, ხოლო სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისათვის - 7 000 (შვიდი ათასი) ლარი, სულ - 12 000 (თორმეტი ათასი) ლარი. ამდენად, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც დაკმაყოფილებულ იქნა, მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურს უნდა დაეკისროთ მოსარჩელის - შპს „...ოს“ მიერ საქალაქო სასამართლოში საქმის განხილვისათვის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 4 119.5 ლარისა (ოთხი ათას ას ცხრამეტი ლარის და 50 თეთრის) და სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისათვის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 5 767.25 ლარის (ხუთი ათას შვიდას სამოცდაშვიდი ლარის და 25 თეთრის) ანაზღაურება, სულ - 9 886.75 ლარის (ცხრა ათას რვაას ოთხმოცდაექვსი ლარის და 75 თეთრის) ოდენობით.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 12 თებერვლის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. შპს „...ოს“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. ნაწილობრივ ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინება, კერძოდ - აქციზის გადასახადში 457 600 ლარისა და დღგ-ში 82 368 ლარის (539 968 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილში;
5. ნაწილობრივ ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 4 იანვრის #... შეტყობინება - აქციზის გადასახადში 487 500 ლარისა და დღგ-ში 87 750 ლარის (575

- 250 ლარის) ზედმეტად დარიცხვის ნაწილში;
6. ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის ადმინისტრირების დეპარტამენტის 2017 წლის 10 იანვრის #011-2017-003673 ბრძანება;
 7. ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ შემოსავლების სამსახურის 2017 წლის 1 თებერვლის #2315 ბრძანება;
 8. ბათილად იქნეს ცნობილი #14131/2/17 საჩივარზე საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილება;
 9. მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისროთ შპს „...ოსათვის“ ზედმეტად დარიცხული და საინკასო დავალებების საფუძველზე შპს „...ოს“ საბანკო ანგარიშებიდან ჩამოწერილი თანხის - 1 115 702.7 ლარის (ერთი მილიონ ას თხუთმეტი ათას შვიდას ორი ლარი და 70 თეთრი) ანაზღაურება;
 10. დანარჩენ ნაწილში შპს „...ოს“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
 11. მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და სსიპ შემოსავლების სამსახურს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისროთ საპროცესო ხარჯის სახით (საადვოკატო მომსახურების) 2 500 ლარის ანაზღაურება;
 12. მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისროთ სასამართლოს გარეშე ხარჯის 1 000 ლარის ოდენობით ანაზღაურება;
 13. მოპასუხეებს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისროთ მოსარჩელის - შპს „...ოს“ მიერ საქალაქო სასამართლოში საქმის განხილვისათვის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 4 119.5 ლარისა (ოთხი ათას ას ცხრამეტი ლარი და 50 თეთრი) და სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისათვის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 5 767.25 ლარის (ხუთი ათას შვიდას სამოცდაშვიდი ლარის და 25 თეთრის) ანაზღაურება, სულ - 9 886.75 ლარის (ცხრა ათას რვაას ოთხმოცდაექვსი ლარი და 75 თეთრი) ოდენობით;
 14. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

მ. ვაჩაძე

მოსამართლეები:

გ. აბუსერიძე

ბ. სტურუა

[<< უკან](#)

[წინა >> შემდეგ](#)